

ŠTAJERSKI GOSPODAR

Erscheint jeden Samstag — Verlag u. Schriftleitung: Marburg (Drau), Badgasse 6 — Ruf 25-67 — Bezugspreise: In der Ostmark, vierteljähr. RM 1.20 einschl. 9 Rpf Postgebühr; im Altreich: RM 1.20 einschl. 9 Rpf Postgebühr, zuzüglich 18 Rpf Zustellgebühr Postscheckkonto Wien Nr. 55090

hr. 33 — III. Jahrgang

Marburg a. d. Drau, Samstag, 14. August 1943

Einzelpreis 10 Rpf

Stalinov cilj je svetovna revolucija

Značilno tajno povelje rdečega carja — Boljševizem je le navidezno razpustil komunistično internacionalo — Zakaj so boljševiki sklepali zavezništva s plutokratskimi državami? — Stalinova brezobzirnost je blagodejno razčistila pravilno oceno boljševizma

Ko je Stalin zapovedal razpust Tretje ali Komunistične internacionale (Kominterne), so v taboru njegovih anglosaksonskih zaveznikov hvalno pritrjevali tisti politični krogi, ki jim je bilo rovanenje komunizma na lastnih tleh neljuba stvar. Mislili so, da je stvar sedaj v redu in da se je rdeči medved spremenil v nedolžno jagnje. Anglosaški, boljševikom prijazni krogi so dejansko zatrdjali, da boljševizem ni nikaka nevarna stvar, češ, da so njegovi cilji itak istovetni s cilji Velike Britanije in Zedinjenih držav. Moskva je s satansko zvijačnostjo podpirala razkirjenje mnenja o nedolžnosti boljševizma in je bil razpust Tretje internacionale v zvezi s to agitacijo le nekako oportunistično menjanje dotodanje bojne metode. Toda ne samo v anglosaksonskih državah, tudi drugod so se zmotili vsi tisti, ki so verjeli, da je boljševizem spremenil svoje bistvo. Dokazano je, da je boljševizem menjal edino le krinko in nič drugega!

Nedavno so našle nemške oblasti na vzhodu tajno povelje, ki ga je naslovil sam Jožef Stalin v svojstvu vojnega ministra Sovjetije komandantu šeste armije, generalu Karitonovu, komandantu druge armije, generalu Kuznecovu, in generalu Popovu kot komandantu neke večje skupine. To povelje so naši nemški vojaki pod ruševinami nekakega sovjetskega bunkerja. Komandant 25. sovjetske brigade, polkovnik Poljakov, je izgubil Stalinovo povelje na begu skupno z drugimi važnimi dokumenti. V svojem povelju ugotavlja Stalin, da stremi boljševizem po svetovni revoluciji in po svetovni diktaturi proletarijata. V svojem povelju govori Stalin o treh etapah sedanje vojne. Prva etapa je zanj etapa umika. Druga etapa naj uresniči očiščenje sovjetskega ozemlja, tretja etapa pa naj vodi h končnemu cilju proletarske svetovne revolucije. Stalinovo povelje se glasi dobesedno tako-le:

»Naj le meščanske vlade zapadnih demokracij, s katerimi smo sklenili zavezništva, mislijo, da smatramo za našo edino nalogo, prepoditi fašiste iz naše dežele. Mi boljševiki vemo — in to vedo tudi boljševiki po vsem ostalem svetu (tu je Stalin mislil na Kominterno) —, da bo naša prava naloga pričela šele ob koncu druge etape sedanje vojne. Za nas bo prišla potem tretja etapa: uničenje kapitala. To tretjo etapo moramo že sedaj zavarovati. Z našimi ukrepi moramo preprečiti, da svetovni kapital pravočasno ne spozna naš končni cilj. Teh taktičnih ukrepov se bomo morali lotiti tudi tedaj, ako bi se razvoj druge etape proti našemu pričakovanju zavlekel. Takrat bomo namreč potrebovali podporo s strani naših zaveznikov, zlasti z ustanovitvijo druge fronte. Vsako nezaupanje na njihovi strani glede naših do-

končnih ciljev bi ogrozilo to pomoč. Naj vas torej ne motijo ti ukrepi, ki bi utegnili tako v širokih masah Sovjetske Unije kakor tudi v inozemstvu vzbuditi vtis, da smo se izneverili našim načelom. Ne, mi se jim nismo izneverili in se jim tudi ne bomo nikdar izneverili! Tega se morate zavedati in v tem smislu morate voditi tiste, ki so vam zaupani. Naš edini cilj je in ostane svetovna revolucija, diktatura proletarijata po vsem svetu. Kakor se vedno spominjam prisega, ki sem jo položil ob rakvi našega učitelja Lenina, tako tudi vi ne boste pozabili te prisega. Mislite vedno na tretjo etapo, ki je še pred nami in ki je edino odločilna za nas. Sklenili smo zavezništva, ker so bila ta zavezništva potrebna na poti do tretje etape. Toda naša pota se bodo ločila tam, kjer bodo naši zavezniki tvorili oviro v dosegi našega dokončnega cilja. Zavedajte se vedno, da se glasi naše geslo: »Proletarci vseh dežel, združite se! In da je naš končni cilj samo svetovna diktatura proletarijata«.

Odkritost, s katero je Stalin razglasil pravi cilj boljševizma, ne dopušča nikake želje več. Povsem točno pa je orisal rdeči car klaverno vlogo, ki jo v tej vojni nujno igrajo anglosaški zavezniški boljševizma. »Zapadne demokracije« so Stalinu samo sredstvo za dosego boljševiškega cilja: svetovne revolucije in svetovne diktature proletarijata. Stalin je povsem odkrito dejal, da velja njegova borba tistemu svetu, ki se nahaja izven ozemlja Sovjetije. Z najbolj pristojnega mesta je bila tedaj prikazana vsa nevarnost, s katero ogroža boljševizem ostali svet. Boljševizem je dobro vedel, da ga Tretja internacionala nekoliko

ovira v njegovih stremiljenjih po dokončnem cilju. Tretja internacionala je morala izginiti v ropotarnici boljševizma, toda njen duh je ostal živ. Boljševizmu ni šlo za obliko, nego zgolj za cilj borbe.

Na tej poti k svetovni revoluciji mora Stalin že sedaj prekorakati marsikatero »etapo«. Zgodil se namreč vsled zavezniških okoliščin, da mora Stalin od časa do časa povabiti kakega odličnega Angleža ali Amerikanca v Kremliju k svoji mizi. Ta čast je doletela tudi bivšega predsedniškega kandidata Willkie-ja iz Zedinjenih držav. Willkie je znan kot velik častilec boljševizma. Willkie spada med tista kapitalistična teleta, ki si sama izbirajo svoje boljševiške mesarje. Ameriški novinar Forrest Davis se torej sklicuje na Willkie spada med tista kapitalistična teleta, ki radi tega, da so se Anglo-Amerikanci 8. novembra 1942 izkrcali v Severni Afriki in da niso onemogočili utrditve zapadne Evrope. V zvezi s to zadevo je izvedel omenjeni ameriški novinar, da je Stalin na banketu v Kremliju »eksplozirale« v navzočnosti Rooseveltovega odposlanca na zelo neokusen način. Willkie — tako zatrduje Forrest Davis — je predlagal Stalinu, naj napiše sovjetskim in anglo-ameriškim letalcem. Stalin, ki je bil že vidno pijan, je vstal ter napil zibajoč samo sovjetskim letalcem, »ki so šli hrabro v smrt samo radi tega, ker so sedeli v anglo-ameriških letalih najslabše kakovosti«. Toda to še ni bilo dovolj. Stalin je celo pristavil, da mu je Churchill iz neke spremiljave, ki je bila določena za Sovjetsko Unijo, »ukradel« 150 modernih lovskih letal. Stalinova trditve, da je Churchill čisto navaden tat, je silno neprijetno dirnila navzočnega angleškega veleposlanika, ki je kar menjal barvo. Kar se pa tiče tistih 150 letal, je imel Stalin po Willkie-jevih informacijah prav le v toliko, da so bila res »ukradena«, samo da jih ni zaplenil Churchill, nego ameriški general Eisenhower, ki jih je nujno rabil za svoje afriške operacije.

Povrnimo se torej k Stalinovemu tajnemu povelju. Najdba je vzbudila v budimpeštanskih političnih krogih največje zanimanje in pozornost Stalin-ovo povelje smatrajo kot dokaz, da Sovjetija ne misli boljševizma razširiti samo v njej sovražnih deželah, temveč po vsem svetu. Boljševizem je po mnenju teh krogov pokazal svoj pravi obraz. Svoje anglosaške zaveznike bo vrjel z ladje v danem trenutku.

Belgrajska »Obnova« piše, da je sleherniku, ki pozna boljševizem in Stalin-ovo osebnost povsem jasno: boljševizem ne more postopati drugače niti po svojem bistvu niti glede svojih političnih ciljev. Bistvo boljševizma je zločin. Stalin-ov

PK-Kriegsbericht Haußmann (Scherl).

Bei einem Terrorangriff abgeschlagen.

Tag für Tag meldet der Wehrmachtbericht von der erfolgreichen Bekämpfung feindlicher Terrorflieger durch Jäger, Nachtjäger und Flak. Kein Abschuß wird gemeldet, der nicht durch einwandfreie Belege bewiesen ist. — Unser Bild zeigt einen im westlichen Reichsgebiet abgeschossenen Short-Sterling-Bomber.

Zaman so vsi sovjetski napadi

Tudi v preteklem tednu so se izjalovili vsi sovjetski poskusi prodora nemške fronte — Ogromne človeške in materialne izgube boljševikov — Težki boji pri Bjelgorodu in zapadno od Orela

Kronika vojnega dogajanja na vzhodni fronti v preteklem tednu je zabeležila 5. avgusta močne sovjetske protinapade, ki jih je sovražnik nameril ob Miusu severno od Kjuibiševa novo zavzetim nemškim postojankam. Vsi ti napadi so se zrušili v nemškem ognju. Tudi ob srednjem Doncu so boljševiki zaman tirali svojo pehoto in tanke v nemški ogenj. Medtem pa so se v področju Bjelgoroda razvili težki in menjajoči se obrambni boji.

V orelekem loku je nemško vojno vodstvo akrajšalo fronto ter so nemške čete v noči od 4. na 5. avgust izpraznile mesto Orel. Pred izpraznitvijo, ki je pa sovražnik nikakor ni motil, so nemške čete najprej odpeljale vse zaloge, nato pa so bile vse vojaško važne naprave v mestu uničene.

Južno od Ladoškega jezera so se zrušili močni sovjetski napadi. 4. avgusta so nemške čete na vsej vzhodni fronti uničile 123 sovjetskih tankov. Nemško letalstvo je na žariščih obrambne bitke zlasti pa v področju Orela in Bjelgoroda, razdeljevalo silne udarce za sovražnika. V letalskih bojih je bilo 4. avgusta zbitih 161 sovjetskih letal.

Ob reki Mius je sovražnik po poročilu z dne 6. avgusta nadaljeval svoje poskuse, iztrgati nemškim četam teren, ki so ga bile par dni poprej zavzele, toda vsi ti poskusi so bili zaman. Nemške čete so odbile vse napade ob velikih izgubah za sovražnika. Ob Doncu so se izjalovili lokalni sovjetski napadi. Pri Bjelgorodu so medtem beležili rastočo srditost velike obrambne bitke. Tudi jugozapadno od Orela sovražnik nikakor ni mogel prodreti nemških postojank. Samo eni skupini se je posrečil vdor, toda istočasno je bila že obkrajana in večjim delom uničena. Močni sovjetski napadi so se južno od Ladoškega jezera zaustavili ob hrabrem odporu nemških čet.

Po sobotnem poročilu so se izjalovili ob Miusu in ob srednjem Doncu številni lokalni napadi sovjetov. Ob gornjem Doncu in pri jugozapadno od Bjelgoroda so nemške čete odbile močne sovjetske napade v troh, menjajočih se bojih. Nemški letalski odredi so pri tem v nizkem poletu napadali sovjetske motorizirane kolone. Uničenih je bilo nad sto z moštvo motoriziranih sovražnih avtomobilov. V odseku pri Orelu so nemške čete ob uspešni podpori nemškega letalstva preprečile vse sovjetske poskuse prodora fronte. Tudi jugozapadno od Vjasme in južno od Ladoškega jezera so se razbili vsi sovjetski napadi. Sovjeti so izgubili v soboto na vzhodni fronti 117 tankov.

Kakor je bilo razvidno iz nedeljskega poročila, so boljševiki ob Kubanskem mostišču obnovili svoje brezuspešne napade s pomočjo številnega letalstva. Pri Bjelgorodu se je po tem poročilu nadaljevala trda obrambna bitka s sovjeti, ki so napadali s močnimi odredi. Na frontnem odseku pri Orelu je vrgel sovražnik nove sile v boj. Vsi sovjetski poskusi prodora nemške fronte so se

izjalovili. Prav tako brezuspešni so bili lokalni sovjetski sunki južno od Ladoškega jezera ter ob Murmanu. Sovražnik je izgubil v nedeljo nad vzhodno fronto 91 letal.

9. avgusta je sporočilo nemško vrhovno poveljstvo, da so boljševiki brezuspešno nadaljevali svoje močne napade ob Kubanskem mostišču. Ob Miusu in ob srednjem Doncu so se medtem razvili le boji lokalnega pomena. V področju Bjelgoroda in Orela so se zrušili novi sovjetski napadi ob izredno težkih izgubah za sovražnika. Nemško letalstvo je uspešno bombardiralo v boru se nahajajoče sovjetske čete. Poleg velikega števila tankov in topov so nemški letalci uničili tudi 300 motoriziranih, s sovjetskim vojaštvom zasadenih vozil. Sovražnik je imel pri tem silno velike izgube. Južno od Ladoškega jezera so v ponedeljek beležili le lokalno bojevanje.

8. in 9. avgusta so Nemci na vsej vzhodni fronti uničili 352 sovjetskih tankov. Lahke nemške pomorske sile so v obalnem področju mesta Novorosijsk v Črnem morju potopile dvojce sovjetskih parnikov s skupno 1400 brt. Oba parnika sta zletela v zrak, ker sta bila natovorjena z municijo.

V torek, dne 10. avgusta, je sporočilo nemško vrhovno poveljstvo, da so se ob Kubanskem mostišču zrušili obnovljeni sovjetski napadi v ognju nemških čet. Na fronti ob Miusu so nemške čete v teku lastnih napadov iztrgale sovražniku zelo važno višinsko postojanko na način, ki je sovražnika iznenadil. Na ostalih odsekih te fronte ter ob srednjem Doncu so beležili le lokalne ope-

racije. Medtem se je nadaljevala v področju Bjelgoroda velika bitka. Vsed silnih napadov nemškega letalstva je imel sovražnik izredno krvave izgube. Zapadno od mesta Orel so se izjalovili vsi obnovljeni sovjetski napadi v teku težkih in mestoma srditih bojev. Sovražnik je pa tudi jugozapadno in južno od Vjasme napadal s pomočjo novih rezerv, tankov, metalcev ognja, salvnih topov in letalstva. Prišlo je do silnih dvobojev z nemškim letalstvom, ki je razbijalo sovjetske napadalec in njihove tanke. Sovražnik je mimo tega obnovil svoje napade tudi južno od Ladoškega jezera, toda vsi njegovi napadi so bili razbiti večinoma že v stanju priprave. 9. avgusta so izgubili sovjeti na vzhodni fronti 215 tankov. V letalskih bojih so Nemci 9. in 10. avgusta uničili 119 sovjetskih letal.

V svojem poročilu z dne 11. avgusta je beležilo nemško vrhovno poveljstvo na Kubanskem mostišču in na odseku pri Miusu zgolj slabotnejše sovjetske sunki. Pri tem je dosegel neki nemški napad svoj cilj. V Bjelgorodu so se nadaljevali medtem zelo težki obrambni boji. Sovražna pehota je ob močni podpori sovjetskih tankovskih odredov zaman butala v nemške postojanke. Pri tem je bilo uničenih več desetih sovjetskih tankov. V odseku zapadno od Orela se je zrušila več sovjetskih napadov v nemškem ognju. Samo v odseku ene nemške tankovske divizije je bilo uničenih 61 sovjetskih tankov. Tudi južno in jugozapadno od Vjasme je sovražnik zaman nadaljeval svoje poskuse prodora nemške fronte. Tu in tam so sovjeti lokalno vdrl, ali fronta je ostala trdno v nemških rokah. Južno od Ladoškega jezera je sovražnik obnovil svoje lokalne sunki, ki so jih pa nemške čete zavrnile. 10. avgusta je bilo na vzhodni fronti uničenih 348 sovjetskih tankov. Letalstvo je v vseh teh bojih hvalno posegalo v boje na zemlji ter je znatno razbremenjevalo težko se boreče čete.

Srditi boji na Siciliji

Izjalovljen anglo-ameriški napad v hrbtu nemško-italijanske fronte — Težki udarci sil osi za sovražne brodovje v Sredozemskem morju

Na Siciliji so nemško-italijanske čete dne 5. avgusta v hrabrem zadržanju odbijale celo vrsto močnih sovražnih napadov. Nemška bojna letala so napadla pristanišče Palermo ter potopila nekega rušilca in dvojce parnikov s skupno 13.000 brt. Poškodovale pa so neko križarko, troje rušilcev in osem parnikov s skupno 30.000 brt. Odred sovražnih štirimotornih bombnikov je bombardiral notranjost mesta Napulj, kjer so poškodovale bombne številne poslopja. Civilno prebivalstvo je imelo številne izgube. Pri tem je bilo zbitih sedem sovražnih letal. Nad Sicilijo je bilo zbitih skupno 23 sovražnih letal.

Varovalne sile nemške vojne mornarice so nad zapadno nemško obalo zbile deset sovražnih letal. Nemški hitri čolni so medtem pred angleško vzhodno obalo potopili nekega minolovca.

Po poročilu z dne 6. avgusta so nemške in italijanske čete na srednjem odseku siciliske fronte žilavo odbijale vse sovražne napade. Mesto Catania, ki je bilo skozi tri tedne izpostavljeno napadom premočnih čet, mimo tega pa še silovito bombardirano s strani sovražnega bojnega brodovja, so nemško-italijanske čete izpraznile. Voja poročila omenjajo odlično junaško držanje prebivalstva Catanie. Italijanske in nemške ladje so obstreljevale luki Palermo in Augusta. Poškodovale niso samo pristaniških naprav, temveč tudi ladje, ki so bile pričvrščene ob pomoč. V noči na 5. avgust so vdrl naskočni čolni italijanske mornarice v gibraltarsko luko. Potopili so dvojce ladij tipa »Liberty« po 7500 brt. in neko 10.000-tonsko petrolejsko ladjo. V noči na 8. avgust so italijanski naskočni čolni potopili v gibraltarski luki dvojce angleških parnikov s skupno 17.500 brt. ter neki severoameriški parnik s 7500 brt.

Nemške podmornice so v žilavih bojih s sovražnim dovozom potopile iz dobro zavarovanih spremljav in v posamičnem lovu šest ladij s skupno 43.500 brt.

Po sobotnem poročilu so se nemško-italijanske čete, ki so se morale vsled sovražnega pritiska umakniti, srdito upirale na novih postojankah v področju Caronie in gorovja Etna. Odredi nemškega letalstva so napadli sovražne ladje vzdolž siciliske obale ter v vodovju Bizerte. Pri tem so potopili nekega rušilca in dvojce parnikov sred-

nje tonaže. Poškodovane pa so bile še druge vojne in trgovske ladje s skupno 50.000 brt. V noči od 7. na 8. avgust je izvedlo sovražno letalstvo težke napade na mesta Torino, Milan in Genova. Škoda je znatna, zlasti pa v notranjih delih Torina in Milana. Število človeških izgub dotlej še ni bilo ugotovljeno.

9. avgusta je bilo sporočeno, da je sovražnik na severu siciliske fronte obnovil svoje napade s premočjo vzdolž obalne ceste. Hitra nemška letala so pred severno obalo Sicilije uničujoče zadel nekega sovražnega rušilca in neko trgovsko ladjo s 7000 brt.

10. avgusta je sporočilo italijansko vrhovno poveljstvo, da so Italijanska torpedna letala torpedirala v bližini Sicilije neko sovražno križarko in dvojce trgovskih ladij s skupno 8000 brt. Medtem so nemške letala potopila v vodovju pristanišča Augusta troje parnikov srednje tonaže. Bombe so padle tudi na neko križarko in na dve manjši edinici.

V severnem odseku siciliske fronte so skušali Amerikanci izriniti nemško glavno fronto z morske strani. Tako so izkrkali iznenada neko slabotnejšo skupino, ki se je vsidrala v nekem malem obalnem mestecu ter na okoliških višinah 9. avgusta je poskusil sovražnik med istočasni napadi izkrkali vzdolž obalne ceste nove odrede. Obrambni ogenj je bil tako uspešen, da se je moral sovražnik umakniti. Med tem ognjem so vdrl naše čete v omenjeno mesto ter so ga zavzele ponovno in skupno z omenjenimi višinskimi postojankami. Amerikanci so imeli v teku teh bojev občutne izgube. Na ostalih delih siciliske fronte so se omejevale operacije zgolj na lokalne sunki in na motilni artilerijski ogenj.

V noči na 10. avgust so sovražni letalski odredi napadli mesto Mannheim z razstrelilnimi in zažigalnimi bombami. Nastali so požari v stanovanjskih predelih. Prebivalstvo je imelo neznatne

življenjski cilj pa je, razširjanje strašnega boljševiškega režima po vsem svetu. Tajno povelje odkriva sliko pravega in nepotvorjenega Stalina.

Tudi baltiški tisk se bavi s tajnim poveljem sovjetskega diktatorja in ugotavlja, da je bil »razpust« Kominterne sleparija prve vrste. Veliki litvanski časopis »Ateitis« piše: »Mi smo že o priliki takozvanega razpusta Kominterne omenili prave razloge Kremlja za tako politiko. Stalinovo tajno povelje podčrtuje še mnogo krepkeje vse tisto, kar smo vedeli že iz boljševiške okupacije Litve: boljševizem stremi po svetovni revoluciji.

Belgijski list »Cassandre« primerja Stalin-ovo tajno povelje z govorom, ki ga je imel Lenin 17. novembra 1922 pred voditelji komunistične stranke. Leninov govor so poslali boljševiški oblastniki pozneje vsem komunističnim funkcionarjem v inozemstvu. Po 21 letih je Stalin takorekoč ponovil Leninov govor. Tako v letu 1943. kakor tudi v letu 1922., je in ostane svetovna revolucija zadnji cilj boljševiške države. Sovjetska Unija je po mnenju odličnega belgijskega lista zagledala v zavezništvo s kapitalističnimi državami le sredstvo za hitro in lahko dosego svojih pravih ciljev.

Druck und Verlag: Marburger Verlags- und Druckerei-Ges. m. b. H. - Verlagsleitung: Egon Baumgarten, Haupt-schriftleiter: Friedrich Gold. alle in Marburg/Druck. Badgense

Zur Zeit für Anzeigen die Preisliste Nr. 3 vom 10. April 1943 gültig. Auctal der Lieferung des Blattes bei höherer Gewalt oder Betriebsstörung gibt keinen Anspruch auf Rückzahlung der Bezugspreises

izgube. Po dotedanjih poročilih so zbilh 13 sovražnih letal. Nemške mornariške sile so v času od 1. do 10. avgusta uničile 42 sovražnih letal.

Na severnem odseku siciliske fronte so odbile nemško-italijanske čete več sovražnih napadov v globljem boju. Na srednjem in južnem odseku siciliske fronte so delovali medtem samo izvidniški in naskočni oddelki. Težka nemška letala so ponoči napadla sovražno transportno brodovje pred lukama Augusta in Syracus. Stirje transportniki s skupno 21.000 brt. so bili uničujoče zadeti. Šestim drugih velikih ladij, med njimi neka vojna ladja, pa je bilo težko poškodovanih.

V noči na 11. avgust je vrgei sovražnik zažgalne in razstrelilne bombe na področje mesta Nürnberg. Nastala so razdejanja in požari v stanovanjskih blokih, na kulturnih spomenikih in javnih poslopih. Prebivalstvo je imelo le male izgube. 14 napadalcev je bilo zbitih na tla.

Hitla nemška letala so napadla v noči na 11. avgust brez lastnih izgub z uspehom vojaške cilje v Srednji Angliji.

Nacionalno vrenje v Indiji

5. julija se je pobunilo 4000 indijskih vojakov — Angleži so našli v svojih vrstah 62 mrtvih in 180 ranjencev — Karašanje stavk in sabotažnih dejanj

Po zadnjih poročilih je Indija vrel kotel, iz katerega se penita kri in nezadovoljstvo od Angležev tlačeni Indijcev. Po vsaj deželi gre val stavkovnega gibanja, demonstracij in sabotažnih dejanj. 5. julija se je pobunilo 4000 indijskih vojakov. Odigrala se je osemurna borba, po kateri so našli Angleži v svojih vrstah 62 mrtvih in 180 ranjencev. Indijci so imeli 13 mrtvih in 60 ranjencev. Mimo tega je dezertiralo 1500 vojakov, ki so se pridružili radikalnemu krilu narodne kongresne stranke.

V Kalkuti so postali Angleži tako nervozni, da je bil na cesti aretiran vsakdo, ki je samo omenil ime znanega indijskega voditelja Subhas Kandra Bose-a. Angleška policija pa je s svojim terorjem dosegla ravno nasprotni učinek. Kljubujoč policiji, so mladi indijski dijaki na cestah delili Bosejeve slike ter pribijali na stene in plotove lepake z bojnimi gesli.

Tudi iz Citagonga in drugih naselbin prihajajo vesti o vojaških uporih. Ti upori med regularnimi indijskimi vojaki so na dnevnem redu. Število

tistih, ki odpovedujejo pokorščino, je vedno večje. Povsod se menjajo stavke, demonstracije in sabotaže. V pokrajini Madras so dne 7. julija iztrgali na več mestih železniške tračnice, tako da se je ponesrečil transport angleških in ameriških čet. 16. julija so spustili uporniki v severozapadni Indiji več železniških mostov v zrak. V Madrasu je izbruhnil v tovarni bombaža, ki je last vlade, velik požar, ki je uničil vse naprave. Dan poprej so uničili uporniki neko angleško avtomobilsko tvornico potom eksplozije.

□ Churchill v Kanadi. Angleški ministrski predsednik Winston Churchill je prispel v spremstvu članov svoje rodbine ter nekaterih uradnikov v Kanado, kjer se je sestal z ameriškim prezidentom Rooseveltom.

□ Novi italijanski notranji minister. Novim ministrom za notranje zadeve je bil imenovan dosedanji italijanski senator Umberto Ricci. Novi minister je bil rojen l. 1878 v pokrajini Bari. Senator je že od l. 1933. Služboval je na raznih mestih kot prefekt. Leta 1935 je bil vpokojen.

□ Bastianini — italijanski veleposlanik v Ankari. Dosedanji državni podtajnik za zunanje zadeve Bastianini je bil imenovan veleposlanikom Italije pri turški vladi v Ankari. Svoje mesto bo nastopil v par dneh.

□ Krvava obletnica aretacije Gandhija. Pretekli ponedeljek je minulo leto, odkar so Angleži aretirali znanega voditelja indijskih nacionalistov Ghandija. Da bi preprečili večje nemire, so angleški oblastniki izvedli celo vrsto preventivnih ukrepov. Kljub temu pa so se odigrale v Bombay množinske demonstracije tlačeni Indijcev, ki so jih razganjali Angleži s silo. Več sto oseb je bilo aretiranih. V Puni je korakalo več tisoč Indijcev v smeri proti jetniščnici, v kateri živi Gandhi. Tudi tu je policija razganjala demonstrante z orožjem.

□ Laval v Parizu. Francoski ministrski predsednik Pierre Laval je prispel pretekli petek v Pariz.

□ Roosevelt je bil na ribolovu v Kanadi. V Beli hiši v Washingtonu so sporočili, da se je predsednik Roosevelt po enotenskem ribolovu v Kanadi vrnil ponedeljek v Washington. Roosevelt je sedaj že tretjič zapustil svojo deželo radi »ribolova«. Zadnjikrat je bil v Casablanci, kjer je dobil na svoj trnek kar celo Severno Afriko. Dejstvo, da je bil Roosevelt v Kanadi v spremstvu štaba uradnih osebnosti, pač dokazuje, da ribolov ni bil brez dobička...

Boljševizem — grob kmetskega človeka

Boljševizem je uničil nekdanjega ruskega kmeta, razbil je velike, srednje in male kmetije (sre jih združil v takozvane kolhoze. Nekdanji svobodni kmetje so morali prijeti kot navadni tlačani za delo, z bičem in nagajko pa so jih priganjali komisarji kolhozov in židovski biriči. To je bila usoda teh »kulakov«, ki so jih za najmanjši pregrešek poslali v sibirsko rudnike ali pa v najbolj severne kraje Sovjetije, kjer so umirali in padali kakor jesenske muhe. Boljševizem je moral nujno uničiti kmeta, ako je hotel izvesti svoj program popolne proletarizacije sovjetskega prebivalstva. Izvedba tega programa se je posrečila boljševikom, ki so uporabljali v ta namen tudi najokrutnejša sredstva, tako temeljito, da je bil kmet v Sovjetiji res na križ prihitel v pravem smislu besede. Tako je poginilo v Sibiriji in na severu Sovjetije na stolisoe kmetov, njihove rodbine pa so umrle za lakoto. Strašna usoda, ki jo je namenil azijski boljševizem kmetu, ki je bil tudi v nekdanji Rusiji gospodarski činitelj prvega reda.

Cemu omenjamo vse to? Znano je, da se boljševizem ni zadovoljil samo z ubijanjem kmetov v Sovjetiji, temveč je stremel po uničenju kmetskega življa tudi izven Sovjetije. Le oglejmo si nekoliko balkanske dežele po sedanjem vojnem pohodu. Komunistični partizani, ki prejemajo svoja navodila iz Moskve, so celo ponosni na dejstvo, da so v Bosni, Črni gori, na Hrvaškem itd. pobili sorazmerno največ kmetov in zažgali največ kmetskih domov. Vedeti je namreč treba, da sovražni boljševik najbolj kmeta, ker vidi v njegovi gospodarski samostojnosti in povezanosti z zemljo največjo oviro za svoje raznarodovalne načrte. Boljševiški partizani so se pri tem posluževali najbolj ogabnih sredstev. Poživitveni banditi in boljševiški komisarji so zahtevali od kmetov najprej izročitev vsega živeža, zlasti pa živine, nato pa so čestokrat še postreljali vso rodbino in povrh še zažgali stanovanjske hiše in gospodarska poslopja. Nekaterim kmetom pa so sproti jemali pridelan živež, s katerim so se kot zločinski lenuhi mastili. Boljševiški partizani so se na ta način povsod izkazali kot pravi »prija-telji« kmetskega prebivalstva.

Nemčija je napravila konec neznoznemu boljševizemskemu režimu v osvobojenih krajih bivše Sovjetije, kjer je nastalo takoj novo življenje. Najprej so kmetski strokovnjaki prevzeli upravo sovjetskih državnih posestev, kobilaren, semenogojskih postaj itd., pa tudi kolhoze so morali vsaj za leto dni upravljal tako, da so šele polagoma odpravili ta sistem, ki je bil že skozi leta zasidran v sovjetskem narodnem gospodarstvu. Nemški minister za vzhodne pokrajine Alfred Rosenberg je v smislu Führerjevega naloge smatral za svojo prvenstveno vlogo vrnitev nekdanjega siloma razlaščene zemlje vzhodnemu, zlasti pa ukrajinskemu kmetu. Lahko si mislimo, kako težke so bile predpriprave za določitev novih posestnih mej in za razdelitev kolhozov med posamezne kmete. S solzami v očeh so sprejemali ukrajinski kmetje iz rok nemških oblastnih komisarjev zemljiška pisma, na podlagi katerih jim je Nemčija dala nazaj, kar jim je pred dvajset leti iztrgal okrutni boljševizem. Kulaki so postali zopet svobodni kmetje, čeprav v silno razdrapanih povojnih razmerah. Toda že sama zavest, da obdelujejo lastno zemljo in da prejmejo za svoj trud pošteno nagrado, vlija novim kmetom na vzhodu upanje v boljšo bodočnost. Priti je morala nacionalsocialistična Nemčija, da je vrnila ukrajinskemu in ostalemu vzhodnemu kmetu njegovo last kot gibalno vsega gospodarskega delovanja in ustvarjanja.

Ker je torej boljševizem smrtni sovražnik kmeta povsod in ne samo v lastni Sovjetiji, je nujno potrebno, da dobi sleherni kmet jasnost glede razmerja do boljševizma. Kakor ni možno združiti ognja in slame, tako ni možen nikak kompromis med kmetom in boljševikom. Živi vzgled kulakov je najboljše propaganda proti boljševizmu. Kdor hubi svojo zemljo in jo hoče pred smrtjo izročiti svojim sinovom in hčeram, mora dvigniti sovražstvo do vsega, kar je boljševiško. Tu ne pomaga niti nacionalna krinka boljševizma. Sleherni kmet, z njim vred pa tudi kmetski delavec, se mora zavedati, da bi pomenila eventualna zmaga naših sovražnikov — zlasti na boljševikov — konec svobodnega kmetskega življenja in ustvar-

Flak auf Sizilien

PK-Kriegsbericht Dohm (Sch).

Der Ansturm der anglo-amerikanischen Truppen auf Sizilien bricht immer wieder an der entschlossenen Abwehr der dort eingesetzten deutschen Verbände unter hohen Verlusten für den Feind zusammen. An diesen Abwehrerfolgen hat unsere im Erdkampf eingesetzte Flak-Artillerie hervorragenden Anteil. — Unser Bild zeigt eine deutsche Flak-Batterie auf Sizilien beim Beschuss feindlicher Erdziele.

„Boljševizem bi vse pomandral“

V Londonu narašča spoznanje o bistvu boljševizma — Zaslepljenost vodilnih krogov je naravnost zločinska

Ze opetovano so bili opozorjeni evropski narodi s strani Nemčije, da bi Stalin v slučaju razrušenja nemškega nasipa na vzhodu, požrl ne samo ves Baltik, nego tudi Finsko, Romunijo in Poljsko, ter da se njegov apetit tudi ob teh državah ne bi ustavil. V Londonu so take nemške trditve, sloneče na dragocenih izkušnjah vzhodnih narodov, vedno odklanjali kot nekako »strašilo nemške propagande«. Na zunaj so morali sicer marsikaj zamolčati, toda emigrantskim vladam so Angleži in Amerikanci na skrivaj zatrjevali, da bodo plutokratske države v danem slučaju že zajezile boljševizem. To so storili zgolj radi tega, da bi pomirili v Londonu bivajoče emigrante iz Evrope.

V Londonu pa izhaja pod imenom »Free Europe« list, ki mu ne more nikdo očitati, da širi nemško »propagando«. Ta list izdajajo poljski emigranti. Temu listu je radi tega tem bolj verjeti, ako se zaustavlja ob razmerju med boljševizmom in njegovimi zavezniki. To tem bolj, ker prinaša »Free Europe« ugotovitve, ki jih je že mnogo preje objavila nemška propaganda. Tako piše »Free Europe« povsem resnično, da so v londonskih odgovornih krogih ugotovili, da se bo boljševizem razširil po Srednji Evropi. Poljakom prijazen list kar ne more razumeti, da politični voditelji Anglije in Zedinjenih držav sovjetskih

zahtev ne odklanjajo, temveč jih onemogočijo tolerirajo. Angleži in Amerikanci nimajo korajžje, da bi ugovarjali Stalin-u. Boljševizmu velikanu je dovoljeno, da pomandral vse, kar se mu le zljubi. »Free Europe« pravi radi tega, da se naj nikdo ne čudi rastoči požrešnosti boljševizma. Naravnost strašna pa je misel, da bosta gospostvo nasilja in krivice grozen izid vojne in vsega doseganega krvoprelitja.

»Free Europe« vidi le nevarnost boljševizma, noče pa videti glavnega dejstva, da je Nemčija danes edina sila, ki zamore krotiti boljševiškega velikana ter mu onemogočiti teptanja evropskih tal. Stalin-ovo tajno povelje je samo eden izmed dokazov, da boljševizem ni spremenil svojega bistva. Povsem postranskega pomena je tedaj, ako govori Stalin o odstranitvi svetovnega kapitalizma pótom svetovne revolucije. Ako moskovski židje preložijo svojo centralo v New York, to prav nič ne izpreminja usode, ki je namenjena evropskim narodom v slučaju zmage sovražnega tabora. Nemški narod bo vsekakor ohranil našemu kontinentu moč, ki je potrebna, da se odstrani vsaka taka nevarnost. Boljševizem bi prav gotovo vse pomandral, ako mu ne bi bila na poti — Nemčija. To spoznanje je danes last celokupne kulturne Evrope.

Francoski prispevki k evropski solidarnosti

Radio Alžir razširja gorostasne laži o položaju v Franciji — Pot Francije pelje samo ob strani Nemčije

Kakor poročajo nemški listi, je razširjal radio Alžir te dni gorostasne neumnosti in laži o položaju v Franciji. Tako je poročala omenjena postaja v francoščini, da so se vršili v Parizu »težki boji med francoskimi patrijoti in med nemškimi okupacijskimi četami«. Parižani niso vedeli o vsem tem ničesar. Sprito lepega sončnega vremena sicer niso bili doma v svojih hišah, pač pa po številnih parkih in v kopališčih ob reki Senni. Vsekakor pa je tudi Pariz doživel te dni silno demonstracijo francoske volje, prispevati v tej borbi evropskega kontinenta tudi delež Francije. Velik kongres Francoske ljudske stranke je doživel v francoski javnosti silno pritrjevanje, ki se je še celo stopnjevalo, ko so Doriotovi pristaši korakali po pariških ulicah. Povsem pravilno je ocenil radio Vichy alžirske vesti Anglo-Amerikancev kot navadne izmišljotine. Anglo-Amerikanci bi pač zelo radi videli v Franciji anarhijo, zato jih silne jezi, da s svojo neumno agitacijo ne morejo povzročiti v Franciji meščanske vojne. Tem bolj jih torej jezijo tisti Francozi, ki so Anglo-Amerikancem dokončno obrnili hrbet, ogrevač se za edino pravilno politiko sožitja in sodelovanja z Nemčijo. Dostojanstvo Doriotovih pristašev je bilo tako vzorno, da ni imela policijska prefektura javiti niti enega samega incidenta.

Doriot je na kongresu svoje stranke ostro zarisal pot Francije Francija — tako je dejal Doriot — mora pozabiti svoj poraz, misliti mora odslej samo na svojo bodočnost. To bodočnost pa

jamči samo sporazum z Nemčijo. Druge poti ni za Francijo. Kdor želi v Franciji kaj družega, želi uničenje Evrope s pomočjo boljševiških barbarjev in plutokratskih teroristov. Francija mora biti skupno z Nemčijo branik proti boljševizmu in plutokraciji. Vse drugo je strahopetstvo, defetizem, abdikacija in smrt Doriot, ki se je boril na vzhodni fronti kot nadporočnik francoske dobrovoljske legije proti boljševizmu, je nato omenil da je mnogo milijonov Evropejcev pripravljenih, boriti se do zadnje kaplje krvi za novo kontinentalno skupnost Evrope. Čim večji bo sedanjí prispevek Francije, tem večja bo vloga, ki jo bo zamogla igrati v novi Evropi. Zveza med Washingtonom, Londonom in Moskvo je zveza mednarodnega židovstva. Na vzhodu padajo udarci na plačane hlapce židovstva. Tudi tu ima Francija braniti svojo čast, ker je bila izpostavljena tlačenju s strani židovstva.

Zbranje tistih političnih sil, ki so za novo Evropo, se nadaljuje v Franciji iz različnih smeri. Tako je imel kongres stranke Francistov, ki jim načeluje Hucard, iste tendence kot kongres Doriotove stranke. Južno od demarkacijske črte je zbral delavoljne francoske množice Joseph Darnaud. Vežejo jih iste parole in isti cilji. Nič drugače tudi ni s množicami, ki jih vodi Marcel Déat. Čeprav so vsi skupaj šele manjšina francoskega naroda, imajo program, ki zamore zbrati ves francoski narod ter mu omogočiti pogled za prilike.

Nemškega naroda ne omajejo

Trežno londonsko spoznanje — Moč Nemčije je slej ko prej nezlomljiva

»Völkischer Beobachter« poroča iz Stockholma sledeče: Po optimističnih sanjarijah zadnjih dni so se v Londonu zopet povrnila več ali manj k stvarnosti. Iztrežnjeni London ugotavlja sedaj mahoma da bi si bila angleška javnost lahko prihranila preuranjeno kričanje zmagovalstva. Nemčija — sovražnik Anglije št. 1 — je danes prav tako močna kot preje in nikdo v Angliji še za enkrat ne ve, kako naj bi se to moč tudi samo omajalo.

Barometru razpoloženja angleškega naroda ne kaže prisojati prevelikega pomena. To razpoloženje, ki ga dirigira vlada, se giblje sem ter tja med smotrenim optimizmom in smotrenim pesi-

mizmom. Vsekakor pa je zanimivo izvedeti, kako neki presojajo resni londonski krogi položaj Nemčije. Tako piše londonski dopisnik švedskega lista »Aftontidningen« sledeče: »Iz vseh poročil, ki prihajajo iz Nemčije, je jasno razvidno, da nemški narod ni izgubil svoje vere v Hitlerja. Nemški narod ne dvomi o tem, da bo Hitler našel pravo pot. Predno bi se dejansko hoteli lotiti Nemčije, bi morali odstraniti vero v Hitlerja«.

Kako si pa v Londonu predstavljajo neki bolj »Hitler-jevimi mitom«? »Izbrabiti moramo sleher šanso«, odgovarjajo jezni Angleži. Ta ugotovitev pa ni bovekako polna upov. Pa še pristavljajo da je treba danes bolj kot kdaj prej »resnega sodelovanja« vseh nasprotnikov osi. Toda ravno to »sodelovanje« jim dela v Washington in Londonu največje skrbi. Ravno dohodki zadnjega časa so kontakt. V Londonu so si na jasnem o tem, da sestanek med Roosevelt-om in Churchill-om še ne zadostuje. »Brez Stalina« — tako končuje svoje opazovanje švedski dopisnik — »pa je vsak načrt nepopolen«.

Italija se ne odpove vojni!

Teroristični napadi na italijanska mesta so brezuspešna špekulacija Anglo-Amerikancev

Italijanski list »Corriere della Sera« piše, da zoperstavlja Italijanski narod na okrutnosti slo-necim računom sovražnega tabora svojo odločno voljo za odpor. Ker Italijani nočejo brezpogojno kapitulirati, kakor to zahtevajo Anglo-Amerikanci, boče sovražnik kaznovati Italijanski narod. Ker se vojna nadaljuje, boče sovražnik potisniti civilno prebivalstvo Italije na kolena. Cilj Anglo-Amerikancev je po mnenju lista zopet samo neoboroženo prebivalstvo. Ta kalkulacija sovražnikov je tem okrutnejša, ker se poslužujejo sovražniški licemernih pojmov, kakor na primer »človečanstvo«, »spoštovanje narodov« itd. V svojem licemerstvu so delali celo razlike med Italijani in fašisti. Sedaj pa je postal italijanski narod borec, ki se upira z močjo svojih živcev, pa tudi z močjo stopnjevanega sovraštva.

List piše nadalje, da se Italija sprito odstranitve fašizma nikakor ni odpovedala vojni. Vsak Italijan si mora predočiti žrtve frontnih bojevnikov. Vsak Italijan naj pomisli — piše »Corriere della Sera« —, da stoji mnogi mladi možje že do šest let na fronti in da obkulejuje mnoge matere in žene svoje sinove in može. Na to naj pomisli vsak Italijan, če povzroča vojna razdejjanja in žrtve. Izdržati moramo v tej boji vseh, ubogati moramo, da trpljenje ne bi bilo zaman in da se ne bi še povečalo s tragičnim koncem. Skleniti moramo zobovje radi naših varčev, radi razrušenih hiš, radi vseh tistih Italijanov, ki so tečali skozi stoletja pod jarmom. Vsi smo vojak. To je našo dolžnost. To je zakon, kateremu se ne sme nikoli odtegovati ali celo zoperstavljeni. Naših vojakov napa ne sme izdati za nobeno ceno!

POLITIČNE BELEZKE

□ Zedinjene države hočejo še bolj izkoristiti južno Ameriko. Predsednik Ameriške trgovske zbornice, Eric Johnston, je napisal v ameriškem časopisu »Colliers Magazin« članek, v katerem zahteva še večjo udeležbo severoameriškega kapitala v Južni Ameriki. O priliki svojega potovanja po Južni Ameriki je namreč ugotovil, da je v Argentini, Braziliji in Čile-u »še vse polno možnosti za severoameriški denarni trg«. Johnston je končal svoj članek s pripombo, da si morajo Zedinjene države sprito naglašati industrijskega razvoja omenjenih držav zavarovati svoj primerni delež. Kakor je razvidno iz citiranega članka, plutokratski pajek že prede svoje niti, s katerimi bo prej ali slej zadrnil gospodarsko svobodo južno-ameriških narodov.

□ Hull svari pred preuranjenim veseljem. Po poročilih iz Washingtona je ameriški zunanji minister Cordell Hull posvaril ameriški narod pred preuranjenim veseljem glede evropskega političnega razvoja zadnjih dveh tednov. Hull je predvsem podčrtal dejstvo, da ne kaže podcenjevati trajanja bojev.

janja. Čim bolj bodo tedaj prispevali naši kmetje k zmagi Nemčije, tem bolj bodo odvrčali nevarnost svojega lastnega poloma. Uspeh prehranjevalne bitke je torej v kar največjem interesu vseh naših kmetovalcev ne samo v Nemčiji, temveč tudi po vsej ostali kontinentalni Evropi. Boljševizem se v slučaju svoje zmagovitosti ne bi ustavljal nikjer, zato ga moramo zlomiti na vzhodni fronti z vsemi razpoložljivimi sredstvi. Naši kmetjski sinovi se borijo na fronti neposredno za boljšo bodočnost nemškega naroda, posredno pa tudi za obstanek kmetij, ki jih bodo podedovali od svojih očetov. Spodnještajerski kmetje so z veseljem sledili klicu pridelovalne bitke, kakor so se njihovi sinovi rade volje odzvali Führerjevemu klicu na fronto. Zlomljeni boljševizem in z njim odstranjena nevarnost za obstanek svobodnega kmetkega življenja bo pač najlepše plačilo vseh tistih, ki so razumeli klic našega časa in globili pomen silnega dogajanja na vzhodu.

POLITIČNI DRORIŽ

□ Iz Moskve v Ankaru. Dosedanji turški veleposlanik v Moskvi, Ačikalin, je bil v okviru velikega imenovanja v turški zunanje-politični službi imenovan generalnim tajnikom v turškem zunanjem ministrstvu. Svojo službo bo nastopil prihodnji teden.

□ Churchill o Mussolini-ju pred 16 leti. V angleški Spodnji zbornici je neki neodvisen poslanec hudo napadel predsednik vlade Churchill-a ter med drugim omenil, da je Churchill leta 1927. po nekem potovanju po Italiji v svojem govoru izjavil, da so Mussolini-jeve zasluge za Italijo pomajljive. Tako je govoril Churchill leta 1927. In kako govori danes?

□ Boljševiške revorenje v Švici. Komunisti so preteklo nedeljo priredili v Ženevi pred koledarjem veliko demonstracijo. Že na lepkih so zabavali, naj švicarske oblasti izpustijo v Bazlu zaprtega komunističnega Holmsteina. Bivši komunistični vođa in advokat Vincent je hotel spregovoriti množici, kar je pa policija pravečasno preprečila. Policija je končno razglašala množico, v kateri se je nahajal tudi zloglasni voditelj švicarskih boljševikov Nicolle. V njegovem spremstvu se je nahajal tudi urednik komunističnega lista »Travail«. Med razganjanjem množice je izvršila policija cele vrste aretacij.

□ Anglija bohi pred zločini. Tako piše londonski list »Star« in nadaljuje: »Tega razvoja ni do danes v Angliji nikoli ustavil, ker Angleži so stari kav nered. Naše zibelke so prazne. Sčasoma bomo imeli več starcev kakor mladeničev. Po letu 1961. je na vsako upokojitve zmožno starost odpadla pet otrok izpod petnajset let. Ako gre razvoj v tem razmerju naprej, bo leta 1961. prišel še samo en otrok na enega upokojenca in leta 1971. trije upokojenca na dva otroke.«

□ Knox zahteva vojaško nadoblast Amerike na svetu. Ameriški vojni minister polkovnik Knox je razvil pretekli petek v govoru, ki ga je imel v mestu Burlington (Vermont), nekaj fantastičnega »program« vlade Zedinjenih držav. Knox je dobesedno dejal sledečo: »Ker bodo imele Zedinjene države ob koncu vojne najjačjo armado, največjo mornarico in najsilnejšo letalsko brodogradnjo, naj prispevajo k svetovni varnosti svojo vojaško nadoblast.« Svetovna diktatura Roosevelt torej neče zgraditi samo na židovskem zlato, temveč tudi na vojaški hegemoniji Zedinjenih držav. Angleži in boljševiki se Knoxovega programa prav gotovo ne bodo veselili, tako da jim preostane samo še ena tolažba: Knox se je debela zmetil, ko je proročeval uničenje Japonske v roku 90 dni, če bolj pa es je morda zmetil s svojo vojaško hegemonijo nad ostalim svetom.

□ Ameriške skomine po Avstraliji in Novi Zelandiji. Angleški list »National Review« je objavil te dni zelo zanimiv članek, ki prikazuje vso razkljubnost Angležev glede Avstralije in Nove Zelandije. Nobenega dvoma ni več o tem, da stega Roosevelt svoje prste po obeh omenjenih delih Britanskega imperija. Amerikanci utrjujejo svoje odnose napram Avstraliji in Novi Zelandiji z vsimi sredstvi. Krona vseh teh ameriških prizadevanj pa je dejstvo, da se nahajajo na tleh Avstralije in Nove Zelandije tisoči mladih ameriških vojakov. Lahko si je misliti, da gre za psihološki učinek, ki ga nikakor ni podcenjevati. »National Review« prihaja do zaključka, da se odigrava v Avstraliji kakor tudi v Novi Zelandiji »zelo nevarna tolerirana invazija«. List vprašuje, zakaj angleška vlada ne stori ničesar, da bi oslabil ameriški in ojačal svoj lastni vpliv. Amerikanci imajo v Canberru zelo spretni diplomatske predstavnike, mimo tega pa je celo ameriški radio v službi agitacije med Avstralci in prebivalci Nove Zelandije. Avstralci ne zamudijo ničesar, samo da bi se prikupili Amerikancem. Tako je napisal založnik lista »Melbourne Herald«. Sir Keith Murdoch, da potrebuje Avstralija zvezo z Zedinjenimi državami Ameriškim vojakom bi po njegovem mnenju trebalo dati celo avstralske in novozelandske državljanske pravice. Kar se dogaja v Avstraliji in Novi Zelandiji, je po mnenju angleškega lista resna nevarnost za obstoj Britanskega imperija.

□ Slovaška je priznala samostojnost Burme. Slovaški ministrski predsednik in minister zunanjih zadev, dr. Tuka, je zunanjemu ministrstvu Burme brzotjavno sporočil, da priznava Slovaška samostojno državo Burmo in je pripravljena stopiti z njo v prijateljske stike.

□ Gauleiter Sauckel je govoril v Parizu. Preteklo nedeljo je govoril Gauleiter Sauckel v okviru velike manifestacije deželne skupine NSDAP za Francijo v Parizu. Sauckel je dejal med drugim, da preživlja nemški narod trenutno svoja največja, čeprav morda najbolj trdo razdobje. Sleherni Nemec mora tedaj manifestirati času primerno odločnost. V Dürer-jevem lesorezu »Vitez, smrt in vrag« vidi Sauckel oživotvorjenega Nemca sedanjosti in ves nemški narod. Za nemško fronto stoji armada nemških delavcev, ki jo dopolnjuje vojska delovnih Evropejcev. Evropski delavski bataljoni so znamenje za veliko spreobrnjenje Evrope. S Führer-jem korakata vojska in narod in korakajo evropske kolone za zmago in za izvojevanje pravične usode.

□ Prezident Vangkingvaj v Sanghaj. V zvezi s prenosom lastnine inozemskih koncesij na kitajske oblasti je dospel kitajski prezident Vangkingvaj pretekli ponedeljek v Sanghaj, kjer je imel posvetovanja glede gospodarske obnove mesta.

□ Jugoslovanski emigrantski vladni odbor se je preselil v — Kairo. Po vesteh, ki jih prinaša nemški tisk iz Sofije, se je jugoslovanska emigrantska »vlada« v smislu moskovskih zahtev preselila iz Londona v Kairo. Kremlj je zahteval to preselitev že za časa preosnove »vlade« prof. Slobodana Jovanovića in novi ministrski predsednik Uzunović je moral obljubiti, da bo sedež svojega uradovanja preselil v glavno mesto Egipta, kjer se je že poprej naselila grška »vlada« s kraljem Jurijem na čelu. Namen te izsiljene preselitev je jasn: obe balkanski državi naj se odtegneta vplivu Anglije, da bi tako prišli popolnoma pod kontrolo Sovjetske Unije. Pa tudi bivši kralj Peter, ki je bival doslej v nekem londonskem predmestnem hotelu, je moral romati v Kairo, kjer so zanj najeli neko vilo. Za krizo zapanja med Anglijo in Sovjetijo je vsekakor značilno, da je Churchill še pred preselitvijo jugoslovanske emigrantske »vlade« imenoval angleškega polkovnika Archibald Dunlop-a »prvim adjutantom« razkralja Petra. Ta polkovnik je baje živa zveza med angleško vlado in med jugoslovanskim emigrantskim odborom, v resnici pa ima nadzirati mladega Petra Karadjordjevića v njegovem delovanju in nehanju.

□ Španija je proslavila nacionalno vstajo pred enajstimi leti. Kakor znamo, so se 10. avgusta 1932 dvignili po vseh španskih mestih nacionalni možje, da bi pričeli derbo proti republikanski vladi, ki je bila pod prestežarskim vplivom. Nacionalisti so takrat prav hitro podlegli republikanskim četam. Njihov voditelj general Sanjurjo je bil ujet, na smrt obsojen, pozneje pa pomiloščen in izgnan. Celo vrsto njegovih sodelavcev so takrat poslali v špansko Sahara. V spomin na padle borce takratnega nacionalnega gibanja je Španija proslavila padle junake v cerkva, listi pa so ocenjevali v svojih komentarjih žrtve hrabrih prvobojevnikov za nacionalno Španijo, ki je postala štiri leta pozneje stvarnost.

□ Indijski nacionalist umrl od glada v angleški ječi. Znani vodja indijskih nacionalistov Sarvati, ki je sedel od avgusta lanskega leta v angleški ječi v Almoru, je umrl v ponedeljek na posledicah protestnega gladovanja v 65. letu svoje starosti.

□ V Dalmaciji odpravljen protektorat. Po razglasu italijanske vlade je bil protektorat Dalmacije odpravljen. Projekti v Splitu, Zadru in Kotoru so odslej podrejeni neposredno italijanski vladi v Rimu, do ureditve notranjih razmer pa razpolagajo z njimi v prvi vrsti krajevni vojaški poveljniki.

□ Vest o delovanju emigrantov. V Londonu se nahajajoča emigrantska vlada brez države, naroda in oblasti je baje imenovala poslanikom pri angleški vladi dr. Ilijo Sumenkovića. Angleški politični krogi v Londonu pa baje zahtevajo od Trifunovićeve vlade, da da Hrvatom garancijo, da bo po zmagovito končani vojni in vrtnitvi v domovino omogočil avtonomijo, kakor jo je Maček dosegel z znanim sporazumom, ki ga je napravil svoječasn s Cvetkovićem leta 1940. Trifunović in njegovi tovariši v vladi so pa odklonili za enkrat vsako obljubo v tej zadevi, ker stojijo na stališču, da to še ni problem aktualen žele te dati, kadar se bo emigracija lahko vrnila kot zmagovalka v domovino. Na istem stališču je stala tudi vlada njegovega predhodnika in mislo se ne bo čudil, če bo tudi njemu kmalu odklonilo. Mlatenje prazne slame še ni nikdar nikomur koristilo.

Im Schatten einer Taverne

Zwei Jahre danach auf der Mittelliste Kreta

PK. Weltverloren — wie man meinen könnte — liegt die malerische Küstenlandschaft unter den sendenden Strahlen der südlichen Mittagssonne. Sie scheint Mensch und Tier den Atem genommen zu haben. Aber dennoch verspürt man den Hauch Ägyptens, hier im einstigen Reich des Gottkönigs Minos, das der asiatischen und afrikanischen Küste weit vorgeschobenes Bollwerk so nahe liegt, selbst aber noch nicht Europa ist.

Die Straßen des Ortes mit kalkweißen Häusern erscheinen wie ausgestorben. Im Halbdunkel einer Taverne haben sich Kretaner zum Pokern niedergelassen. Hinter den grünrankten Türen der Kasten Häuser klingt vereinzelt das Lied der Arbeit im schwachen Rhythmus auf. Anspruchslos wie das Leben der Einheimischen selbst ist anscheinend auch der Bedarf an Tageslicht, das nur durch einen schmalen Türspalt in die fensterverhängten Räume fällt.

Alles lebt erst wieder auf, wenn der Abend mit seiner erlösenden Kühle hereinbricht.

Auf der sich in vielen Windungen eng an das rötlich-braune Gestein der Inselberge anpreßenden Fußstraße erreichen wir einen Bergsort der im saftigen Grün eines Hochtales eingebettet liegt. Seine Häuser sind zerstört. Mahnend erheben sich über den geborstenen Steinquadern nur noch die Kirchen und schlanken Zypressen. Hier wurden bei den Operationen auf Kreta deutsche Gebirgsjäger nachts von Zivilisten überfallen, niedergemacht und ausgeraubt, nachdem man sie am Tage zuvor gastlich bewirtet hatte. So mußte dann die Vergeltung auf dem Fuße folgen.

Seit einigen Tagen wurde die Umsiedlung dieser und umliegender Ortschaften freigegeben. Und so hat der Schreckensort an der historischen Vormarschstraße nach Süden wieder Leben bekommen. Neue Behausungen aus Stein und Kalkzement sind zum Teil fertiggestellt oder noch im Entstehen. Um ihnen in weiten Bogen erheben sich über den schnittreifen Getreideähren und den

wuchernden Weinstöcken echte Kastanien, Felsen-, Mandel- und Nußbäume immer unterbrochen von dem Silbergrün uralter Olivenbäume. Alles überragend sind die Platanen, ein sicheres Zeichen dafür, daß in dieser Gegend ausreichend Wasser gibt. Und so findet man dann auch überall Quellwasserbrunnen und große Bewässerungsanlagen, die dieser Gebirgszone ihr Antlitz gegeben haben. Nur Apfelsinen, Zitronen und Palmen fehlen hier. Sie wachsen, wie auch Agaven und Kakteen weiter unten in den Ebenen des Nordens.

Am Ausgang des Ortes treffen wir einen deutschen Unteroffizier, der uns bittet, Post mitzunehmen. Im Verlaufe der Unterhaltung stellt sich heraus, daß er bereits seit Beginn des Kretaunternehmens auf der Insel ist.

Eine solche Bekanntschaft macht man heute nur noch selten auf Kreta. Wir luden ihn daher ein, sich mit uns zusammenzusetzen und über das Einst und Jetzt zu plaudern. Vor einer Taverne nahen wir im Schatten wildrankenden Weines auf den eiligst vom Wirt herausgetragenen Stühlen Platz. Die im Innenraum beim Glücksspiel sitzenden Kretaner, darunter ein Alter in der kretanischen Originaltracht, der Zilvaromitana, springen auf und grüßen uns ehrerbietig. Dann kommt mit ruhigem Schritt der hochgewachsene Alte auf uns, und bittet uns, seine Gäste zu sein. Er macht einen stolzen Eindruck, dieser grauhaarige Kretaner in seiner Sackhose, einem reichverzierten blauen Westenjacket über weißen Hemd, einem schmalen wollenen Bauchtuch und den ledernen Knietiefeln.

Als sich die stärkste Hitze gelegt hat brechen wir aus dieser so echt kretanischen Ortschaft auf. Schnell haben wir die Paßhöhe erreicht. Vor uns in ihrer ganzen Fruchtbarkeit liegt die große Ebene, die felsige Küste und das blaue Meer.

Kriegsbericht Bruno Wittmaack

Sijajen potek nadaljnjih prireditev Ortsgruppentagov na Spodnjem Stajerskem

Slavnosti v Schönstein-u, Rast-u in Schober-u

Ze v ranih jutranjih urah je bilo mesto Schönstein v Kreis-u Cilli v zastavah. Tako pestro žive slike to mesto še v svoji zgodovini, ki je bogata in polna sprememb, nikdar nudi. Točno ob 15. uri je vstopil v dvorano Heimatbund-a Kreisführer Dorfmeister s svojimi ožjimi sodrujki, kjer so priredili veliko zborovanje. Po odpetju pesmi skupnosti »Nur der Freiheit...«, je Ortsgruppenführer Pg. Meinhard Wrentschur podal ponosno poročilo o storitvah Ortsgruppe. V temperamentnem govoru je nato govoril Kreisführer Dorfmeister o vsem, kar mora politični voditelj znati, da s trdno vero in močnim srcem vrši svoje dolžnosti. Govor je zaključil s klicom: »Vsak mora po tej vojni biti v stanju trditi, da je z vršenjem svoje dolžnosti prispeval h končni zmagi«.

Po pregledu uradov je Kreisführer otvoril razstavo o storitvah Ortsgruppe. Najprej je zbor deklet pozdravil goste z odpetjem sveže ljudske pesmi. Storitvena razstava je bila čedno in okusno pripravljena. Veliko zanimanja je bilo za vaško knjigo. Gre za najboljšo v Kreis-u Cilli in vsebuje tri zvezke. Zelo vabljivo je razstavil tudi urad Frauen. Tu je vidna mnogostranost dela, očigleden pa je bil tudi občutek za podedelje. Prav zanimiva je bila tudi razstava domačega slikarja Napotnik-a. Poučen je bil ogled gasilske razstave. Ljudska in glavna šola sta razstavili delo in napredek svojih učencev.

Se istega večera so priredili na Adolf-Hitler-Platz-u koncert. Nastopili so: vod fanfar, dekliski pevski zbor ter tovarniška godba iz Schönstein-a. Višek je doseglo sviranje Fehrbelliner-jeve jahalne koračnice po tovarniški godbi in fanfarih.

V nedeljo je bila budnica godbe in fanfar. Nato so vsi korakali v častni gaj, kjer se je vršila spominska proslava v okvirju jutranje proslave za tiste, ki so padli za Führer-ja in Reich. Višek vsega je tvorilo veleborovanje. Na pestro okrašenih vozovih, kolesih in drugih vozilih je prišlo prebivalstvo na to edinstveno zborovanje. Tudi iz sosednjih Ortsgrupp Wöllan in Packenstein so z Ortsgruppenführer-ji in Amtsleiter-ji prišli mnogi sonarodnjaki v Schönstein, da so se udeležili prireditve vsega prebivalstva doline Schalltal.

Na slavnostno okrašenem telovadišču se je zbralo 3000 ljudi, ko je prišel Bundesführer. Ko so odsvirali pesem »Hoch vom Dachstein an...«, je Kreisführer otvoril zborovanje. Nato je Bundesführer v zajemljivem govoru apeliral na vse delavoljne sile v Ortsgrupi ter se jim zahvalil za nesebično sodelovanje, ki je omogočilo, da spada Schönstein med tistih 53 Ortsgrupp Spodnje Stajerske, ki so bile odlikovane s podelitvijo zastav. Ortsgruppna mora tudi odslej zvesto stati ob strani svoje zastave. Sledil je dohod zastave ter izročitev iste po Bundesführer-ju. Bil je ganljiv trenutek, ko je množica pozdravljala rdečo zastavo ter Ortsgruppenführer podal obljubo, da bo posada isti vedno zvesta.

Nato je Bundesführer izdal navodila za nadaljno delovanje. S petjem himne in zastavno koračnico je Schönstein zaključil to sijajno uspelo zborovanje.

Ortsgruppentag so nato zaključili z veselimi vaškim popoldnevom. Bila je to mogočna manifestacija za Führer-ja in Reich. Z dvojno vneto so bo delovalo odslej, zvesto paroli: »Zvesto stati za Führer-jem ter se fanatično boriti do končne zmage«.

Ortsgruppni Rast so izročili zastavo, ki jo je dobila med prvimi na Spodnjem Stajerskem dne 8. avgusta. Pri tem je Bundesführer-ja zastopal Pg. Hackl. V zagrizeno trdem boju in če bo veter še tako oster — tako je govoril Kreisführer Doboczky v svojem storitvenem poročilu — se hočemo tudi odslej izkazati vrednega tega odlikovanja ter nočemo preje mirovati, dokler se do zadnjega ne izvrši proces povrnjenja Spodnje-Stajercev k svojemu narodu.

Na velikem shodu v nedeljo je govoril Pg. Hackl. Po njegovih dolgih izvajanjih je ravno žilava bojevitost Ortsgruppe zamogla k ljubovati vsem nasprotstvom, kar je vsemu temu v brk našlo dober odmev. Zastava obvezuje, da se gruča okrog nje v znaku kljukastega križa bojuje do zmage in da isto pozneje ponosno izroči, v zvesti, da je izpolnila svoje dolžnosti, svojim naslednikom.

Tudi v poslovnem poročilu Ortsgruppenführer-ja so vidne pomembne številke. Ustanovilo se je med drugim glasbo v Rast-u, igralno skupino lajkov, pevsko skupino in pevski zbor. Priredilo se je 26 jezikovnih tečajev, ki jih je obiskalo 700 obiskovalcev. Urad Frauen je v svojih šivalnicah in kuhinjah uril 3844 žena v 25.000 urah. V tem času se je hkrati predavalo o podpiranju vojakov po lacaretih in na frontah ter tudi v pogledu pomoči pri sosedih mnogo storilo. Za zbirke WHW in DRK se je doslej nabralo 100.000 RM. V šolah je dobilo 110 otrok hrano. Izdalo se je 4867 kosil. 76 otrok se je poslalo na oddih. Za malčke se je uredilo lep otroški vrtec. Mladina Rast-a si je pri sportnih tekmah priborila razne nagrade. Urad Wehrziehung vodi tri šturme. Možje Wehrmannschaft-a iz Rast-a so bili soudeleženi v bojih s tolpami in sta dva našla v teh bojih junško smrt za domovino. Z uspehi, ki so bili doseženi pri zbiranju tekstilij in starih oblek, se zaokroži slika delovanja Ortsgruppe Rast in storitvena razstava v novi šoli zapušča najboljši vtis, ker segajo njene storitve daleč preko običajnega okvirja. V soboto je skupina igralcev lajkov priredila veseloigro »Die Tugendbrille«. V nedeljo je bila jutranja proslava ter počastitev junakov v gaju junakov.

Ortsgruppna Schober v Kreis-u Marburg-Land je pokazala, kaj zmoro skupno delovanje vodstva Ortsgruppe z županom. Ortsbauernführer-jem in prebivalstvom. Ortsgruppenführer Rupprich je na

PK-Kriegsbericht Karl Müller

Eisenbahngeschütze sichern die Kanalküste.

Geschützexercizien an einem der mächtigen Riesen, die die Kanalküste gegen jeden feindlichen Angriffsversuch sichern. — Die Munition wird auf das Geschütz übernommen

apelu, ki se je v šil minulo soboto, o tem ponosno poročal. Ortsgruppna meri 40 kvadratnih kilometrov s 1700 prebivalci. Wehrmannschaft ima dva šturma z 280 možmi. Udeležba prebivalstva na kulturnih prireditvah je vedno zadovoljiva. Proces izravnavanja z ostalim delom Gau-a je v lepem napredovanju. Prebivalstvo je poštvalno in vedno pripravljeno pomagati. Akoravno ni bogato, se je pri zbirkah krzna, tekstilij itd. vedno izkazalo. Prispevki za WHW in DRK so se leta 1942/43 dvignili za 350% napram l. 1941/42. Vaška slika se je izboljšala, mladinsko delo intenziviralo, vaški večeri in druge prireditve so gojile in utrjevale duh tovarštva v smislu nemške ljudske skupnosti. Razstava storitev je podala lepo sliko o delu te kmetijske Ortsgruppe. Razstavili so delo ogelnice, sodarja, čevljarja, žagarja in vrtnarja. Pri tem niso pozabili dekoracij iz svetovne vojne ter kronike grada Wildhaus in ostalih lokalnih zapiskov. Vse skupaj je predstavljalo razstavo velike družine, v kateri se vsi skupaj dobro poznajo in so vedno pripravljeni, eden drugemu pomagati ter se razvijati v svojem bregu med reko Drau in gorovjem Poßbruck. Te misli so se zrcalile tudi iz govora Pg. Tutler-ja naslednjega dne, ko je v zastopstvu Bundesführer-ja izročil zastavo.

S podelitvijo zastave, tako je izvajal zastopnik Bundesführer-ja, je dosedanje tiho, verno in poštvalno priznanje za Führer-ja in Reich našlo vidno priznanje. S tem ni rečeno, da se bo sedaj počivalo na doseženih uspehih, temveč, zarisan pot se bo še bolj intenzivno nadaljevala brez ozira na dogodke po bojiščih, dokler ne dosežemo vse obnovitvene cilje na Spodnjem Stajerskem in zmago.

Slično podobno o mišljenju vaške in ljudske skupnosti je Ortsgruppna pokazala tudi na veselnem travniku pri veleborovanju. Pri igrah, plesu in petju prebit dan si bo prebivalstvo dobro zapomnilo, častni gostje so pa iz Schober-a odnesli vse najboljše vtise.

PK-Kriegsbericht Altvater (Scherl)

Ein neues sowjetisches Sturmgeschütz

In der großen Materialschlacht, bei der die Sowjets viele Tausende von Panzern verloren, wurden auch diese Sturmgeschütze, die mit einer 12,8-Zentimeter-Kanone bestückt sind, erbeutet.

Eine lebende Festung

Gebirgsjäger kämpfen gegen achtsache Übermacht

Ihre Gräben sind verschüttet, ihre Kampf- und Beobachtungsstände eingerissen, ihre Wohnbunker zertrümmert, die Fernspretleitungen zerfetzt. Vier Tage und Nächte hat die sowjetische Artillerie gehämmert, den Stacheldraht zerstampft, Trichter geschlagen und wieder eingeebnet und neue Löcher gebohrt. Und immer noch heulen die

Granaten, zittert die Erde. Das kleine Häuflein Gebirgsjäger das den vorgeschobenen Stützpunkt südlich des Ladogasees hält, denkt nicht daran, den brodelnden Sandhaufen zu räumen. In kurzen Feuerpausen während der Nacht schaufeln sie ihren eingebrochenen Kampfgraben notdürftig frei, bauen einen tiefen Stollen, schleppen krie-

chend und keuchend ihre Verwundeten zurück und späten leuernd hinüber zu den zerschossenen Wäldern und Hügeln, wo die bolschewistischen Stellungen sie von drei Seiten umschlossen. Mit achtstarker Übermacht hat der Feind versucht, den Stützpunkt einzudrücken. Trotz der schweren Verluste in immer neuen Wellen. Viermal schon ist er eingebrochen, viermal im Nahkampf zusammengeschlagen worden.

Und wieder donnern die Einschläge schwerer Granatwerfer Pausenlos und unberechenbar. So fängt es immer an. Alarm! Zum wievielten Male! Im Stollen sammelt der Kompaniechef die Stoßreserve. Ein Dutzend Männer: jeder stopft sich Koppel, Taschen und Brotbeutel voll Handgranaten. Ein Melder rutscht vor den Eingang. »Herr Oberleutnant! Volltreffer beim 1. Zug. Fünf Mann verwundet«. Bald darauf ein Oberjäger: »Herr Oberleutnant! Ich hab nur noch drei Mann! Der kleine Sanitäts-Unteroffizier klettert über die Kameraden hinaus. Er hüpft auf das Pfeifen der Granaten und zögert einen Augenblick, dann ist er verschwunden. Die Beobachter der Artillerie keuchen herein: »Sperrfeuer liegt gut! — und dann der Ruf, der letzten Entschlossenheit weckt: »Sie greifen an!« Schon ist der Kompaniechef im Graben. »Alles raus!« und dann sind sie alle Infanteristen: auch die Artilleristen, die Nachrichtenmänner. Sie kauern in den Granattrichtern, Pistolen und Handgranaten in der

Faust. Sowjetbomber stürzen vom blauen Himmel und jagen Mg-Garben herab. Kein Baum, kein Strauch, bietet Tarnung. Sie pressen sich in die Löcher und stehen gleich wieder zu Sprung und Gegenstoß bereit. Die Maschinenpistole in der Rechten, rasche klare Befehle rufend, das Kinn trotzig hochgezogen, blickt der Oberleutnant über den Grabenrand. Aber die Bolschewisten bleiben vor der Mulde, die sie sonst beim Angriff deckt, erschöpft liegen. Da springt er zum Stollen zurück, fordert Granatwerferüberfall und funkt zum Bataillon: »Alles in Ordnung!«

Im Gefechtsstand der Kompanie, der noch heil geblieben ist, treffen sie sich wieder: der unteretzte Oberleutnant mit dem geknoteten Halstuch und seine Unterführer. Rote Ränder und tiefe Schatten um die Augen, Stoppeln um Kinn und Backen, Sand in den Haaren und Risse in der verschmutzten Uniform. Einer spricht dem andern zu, er solle sich eine Stunde schlafen legen. Vier Tage und Nächte sind sie kaum dazu gekommen. Aber jeder lehnt ab. Man sei zu verstört, wenn man plötzlich geweckt werde. Sie sprechen triumphierend von ihrem Kampf: »Hier haut' er uns ne' raus. Do gibts nix, das eigene Leben interessiert jetzt net, müssen immer ans Große denken.« Essenholer stellen schweißstriefend ihre Kanister ab. Sie bringen die ersten Eisernen Kreuze mit. — Kriegsberichter Heinrich Rodemer.

Obergruppenführer Jüttner na Stajerskem

Stalen zastopnik Stabschef-a SA, Obergruppenführer Jüttner, je dne 6. avgusta prispel v Gau Steiermark, da si ogleda odrede SA. Pregledovanje je začel pri enotah vpostavljenih šturmov Gebirgsschutzstandarte Leoben. V Eisenzer-u so se postrojili možje Erzberg-a, večina ma playžarji iz Donawitz-a in rudarji iz Seegraben-a. Kljub najtežji obremenitvi pri delu in v službi, so ti možje kazali dobro vojaško drže in veselje do vpostave. Besede, ki sta jih po pregledu spregovorila Obergruppenführer in Führer Gruppe Südmark, Nibbe, so bile najvišje priznanje. V soboto je Obergruppenführer Jüttner te može obiskal na njihovih delovnih mestih v Erzberg-u. V Leoben-u je bival na spominskih mestih julijske vstaje, obiskal je dvorišče za vešanje in doželnem sodišču ter se pri tem spomnil umornjenih SA-mož, ki so žrtvovali svoja življenja za veličino svoje domovine.

V Grazu je sprejel Obergruppenführer-ja in njegovo spremstvo. Sledil je ogled Einsatzsturmbann-a brigade GJ. 95 in Wehrmannschaft-a iz Graz-a pri vajah na večališču Felberhof. Zaključek je tvoril SA-Appell na Freiheitsplatz-u. Tam sta govorila postavljanim možem zastopnik Stabschef-a in Gauleiter Kakor v Erzbergu, tako je Obergruppenführer Jüttner tudi v Grazu visoko ocenil storitve in stanje izvežbanosti vpostavljenih šturmov in Wehrmannschaft-a. V svojem govoru je poudaril, da mora biti srčnost, junaštvo ter veselje do vpostave vzor vsem. Za mračneje vrstah SA ni prostora. SA mora biti podobna prave moškosti in dokazovati, da stoji neomajivo za Führer-jem. Polni fanatizma in vojaških vrlin morate lastnosti čuvati. Stajerska je že od nekdaj kot obmejna pokrajina Reich-a doprinesala znake junaštva, ki morajo biti današnjim možem v vzgled. Obergruppenführer je v imenu najvišjega vodstva SA navzočim možem in voditeljem z Gruppenführer-jem Nibbe na čelu izrazil najvišje priznanje. Pri tem je dejal: »Uspelo vam je vkljub težavi in obremenitvi štirih vojnih let ustvariti moč, ki je zmogla za vsako vpostavo. Kdor je zmogel takih storitev, se mu ni treba bati bodočnosti.« Moštva šturmov v vpostavi se naj smatrajo za podaljšano Gauleiter-jevo roko ter morajo tudi tako delovati ter izvrševati vsa dela, ki jih zahteva Führer. Z ozirom na usodno boro našega naroda je Obergruppenführer citiral Nietasche-jevo misel: »Kaj je dobro? Zvest in hraber biti je dobro.« Nemški ljudska skupnost, tako je nadaljeval Jüttner, mora podati dokaze, da se kot obrambna skupnost uveljavljuje. V vseh enotah oborožene sile stojijo neznani možje odredov SA kot vzgled vsem ostalim Führer je to vpostavo tudi priznal, ker je iz regimenta »Feldherrnhalle« napravil divizijo.

Gauleiter je v svojem govoru spomnil, kako so pred pet in pol leti dne 19. februarja 1938 stali SA odredi kot predhodnica ljudske skupnosti na

istem trgu, da bi začeli boj zoper zasvožen sistem. Že takrat se je lahko slutilo, da bodo nekoč lahko branili tudi Reich pred zunanjimi sovražniki. Ako je večina SA mož v vojni, ki se je razširila v svetovne mere, mora vladati v oslabljenih vrstah stari duh. Obrnjen k starejšim SA-možem, si je spomnil časa, ko jim je SA bila domovina. Naj prinesejo prihodnji tedni in meseci kaj hočejo, ničesar ne more priti, kar bi nas pretreslo. Kot Führer-jevi politični vojak morajo može šturmov posebno v težkih časih skrbeti, da se vera in zaupanje v narodu ne zrahljata. Kot zadnji SA-Führer, ki mu je bilo namenjeno, da vodi štajersko SA izza dobe prepovedi k zmagi, je Gauleiter izrazil up, da bo njegovo nemoteno zaupanje, ki ga ima v moštvo, opravičeno. In če bi se nekoč naše šturme klicalo, potem naj pokažejo, da znajo naskočiti.

Po zaključnih besedah Stabsführer-ja Gruppe, Brigadeführer-ja Kuhn-a so se med sviranjem godb razšle enote.

V Marburg-u sta iz Graz-a prihajajočega SA-Obergruppenführer-ja Jüttner-ja z njegovim štabom pričakala pred gradom Bundesführer Steindl in SA-Standartenführer Knaus. Obergruppenführer si je ogledal postavljeno častno enoto Wehrmannschaft-a in mladino mladinske organizacije Deutsche Jugend. Nato se je podal v grajsko dvorano, kjer so mu predstavili voditelje uradov zveznega vodstva organizacije Steirischer Heimatbund, Kreisführer-je in Wehrmannschaft-führer-je. Temu je sledilo veliko zborovanje Wehrmannschaft-a v Ljudskem vrtu, na katerem je imel Obergruppenführer sijajen govor. Omenil je Scharnhorsta, ki je leta 1806 rekel: »V vseh časih je pomnilo propad narodov, če so začeli nekaj drugega višje ceniti kakor vojaške sposobnosti.« K tem vojaškim vrlinam je šteti pripravljenost za vpostavo, hrabrost, zvestobo, ljubezen do domovine ter neomejeno vero v bodočnost domovine. Kakor SA, je tudi moštvo Wehrmannschaft-a Spodnje Stajerske nosilec teh lastnosti hkrati pa tudi nosilec politične vojašbine. Zaupanje, ki ga stavi Führer v njegove politične vojaške, zahteva veliko obveznost vseh mož Wehrmannschaft-a. Obergruppenführer Jüttner je nato še priznal dober izgled in prvotne storitve Wehrmannschaft-a, ki je za svobodo svoje lepe Spodnje Stajerske že večkrat prelivala svojo kri. Kot zaključek je Obergruppenführer opominal može, da ostanejo vedno obrambno pripravljena skupnost, ki je Führer-ju brezpogojno vdana in zvesta in bo vse storila da se doseže zmaga v koncu vojne.

Bundesführer se je potem zahvalil Obergruppenführer-ju za njegov govor ter mu zagotovil, da bo hrambo moštvo Spodnje Stajerske pa naj pride kar hoče, obvarovalo zvestobo Führer-ju do zadnjega moža. Sledila je počastitev Führer-ja in petje himne. V večernih urah je Obergruppen-

führer Jüttner nadaljeval svoja potovanja po Spodnji Stajerski ter se podal v Rohitsch-Sauerbrunn, kjer je pregledal šole za voditelje Wehrmannschaft-a organizacije Steirischer Heimatbund ter prisostvoval učnemu tečaju. Tekom ponedeljka je Obergruppenführer obiskal še šolo v gradu Wurmberg, nakar je preko Marburg-a odpotoval v Gau Kärnten.

Angleži poznajo samo parazitski način vojskovanja

Angleška zgodovina je bogata na vojnah. Vsak globlji upogled v isto pa lahko ugotovi neovrljivo dejstvo, da je Anglija v vseh časih umela pošiljati druge narode po kostanj v ogenj. Njena hinavska zunanja politika je znala vedno inscenirati spore, ki so rodili vojne, v katerih so kravali drugi narodi za angleške interese. Takih metod so se Angleži posluževali, odkar živijo na svojih otokih v državni obliki.

Domisljivost in oholost Angležev, ki jim je uspelo v času, ko so se na primer Nemci izživljali v kulturnem dejstvom, osvojiti si skoro tretjino zemeljske oble, stoji na stališču, da je angleški narod nekaj boljšega, nekaj vzvišenega in dragocenejšega od drugih narodov in da ga je za to treba prav posebno v vojnah čuvati, da se ne izgublja »plemenite« angleške krvi. Teh načel se angleška vojna politika drži že od nekdaj in redki so primeri, kjer bi bili Angleži v kaki vojni drugače postopali. Anglija ne vpostavlja rada svojih oboroženih sil v boje, kjer bi lahko prišlo do izgub. V tem pogledu je znano samo nekoliko slučajev, ki bi se jih do neke meje lahko označilo za izjeme in sicer v vojnah za kolonije. Če je šlo za zavojevanje raznih prekomorskih dežel, iz katerih so si potem uredili svoje kolonije, so navadno za take operacije uporabljali lastne čete. Pri takih zavojevalnih pohodih so Angleži vedno nastopali z veliko premočjo proti nasprotnikom, ki v svojih zaostalih domovinah niso bili niti vojaško organizirani, niti vojaško vežbani, še manj pa za vojno oboroženi, da bi Angležem lahko bili nevarni.

Anglež je po vsem tem, ne samo, kar se tiče gospodarskega izkoriščanja zemeljskih dobrin širom sveta znan kot človek, ki zna sijajno živeti na račun in v škodo drugih narodov, temveč tudi kot človek, ki si je znal tako položaj zavojevatelj in priporiti v največji meri s krvjo in življenjem drugih narodov.

Izbruh in razvoj sedanje vojne nam je najnovejši dokaz o gornjih trditvah. S praznimi obljubami je Anglija zapletla v vojno Poljsko, Norveško, Francijo, Holandijo, Belgijo, Jugoslavijo in Grčijo ter jih pustila, da so za njene interese ne samo krvavele, temveč na celih črti propadle. Pomoči, ki jo je London tem državam obljuboval, ni bilo, ker je nikdar ni mislil ali nameraval in tudi ni mogel nuditi.

Tudi angleška pridobitev Zedinjenih držav Severne Amerike za vstop v vojno na strani Anglije, predstavlja niz v ukrepih, ki je v nadaljevanju na evropskem kontinentu izgubljene angleške vojne našla nove bojevnike, ki naj krvavijo za Angleže. Isto se lahko reče s pridobitvijo Sovjetije za vstop v vojno zavezništvo z Anglijo.

Način vojskovanja, ki ga sedaj vodijo Angleži in Amerikanci posebno proti Nemčiji, je do neba kriče dokaz, kako se Angleži izogibajo častnemu vojskovanju, kjer je treba računati tudi na riziko in osebno junaštvo. Blokada morskih poti, ki naj ovira dovoz prehrane in povzroči glad ter bombardiranje odprti, neutrujeni mest z masovnim pobijanjem nedolžnega civilnega prebivalstva, bi naj po Churchill-ovih računih prineslo odprnost, moralno in življenjsko sile nemškega ljudstva, da bi si zaželelo mir, nakar bi ti angleški »junaki« kot »zmagovalci« zasedli Nemčijo in z njo povezane ozemlje Evrope. K sreči gre za račun brez krčmarja!

□ Bilanca anglo-ameriškega letalskega terorja v Franciji. V francoskem mestu Clermont-Ferrand so te dni otvorili razstavo, ki je nekaka bilanca dosedanjega anglo-ameriškega letalskega terorja na francoskih tleh. V teku 30 mesecev so anglo-ameriški letalski gangsterji ubili 7139 oseb. Ranjenih je bilo 12.820 oseb, 48.000 poslopj pa je bilo razrušenih ter več ali manj poškodovanih.

IZREK TEDNA

Kdor obvlada samega sebe
je najmočnejši!

Nemški pesnik Johann Wolfgang von Goethe je dejal: »Wer mit dem Leben spielt, kommt nie zurecht; wer sich nicht selbst befiehlt, bleibt immer Knecht.« (Kdor se igra z življenjem, nikdar ne pride prav; kdor samemu sebi ne zapoveduje, ostane vedno hlapec.)

Goethe je v teh svojih mislih povedal, da so ljudje, ki se igrajo z življenjem, zgrešena bitja, ki ne pridejo nikjer prav in nikjer ne uspevajo. In to drži. Igra z življenjem je najbolj nevarna. Postavljati na kocko vse, se pravi, računati z možnostjo, da se izgubi vse. Takih ljudi je bilo v vseh časih in niso splošnosti nikdar koristili, temveč škodovali. Realno in zdravo mislečim ljudem, ki so k sreči tudi v večini, igralci z življenjem ne morejo biti simpatični in dobrodošli, ker v največjih primerih prinašajo nevoljo.

V mislih »kdor samemu sebi ne zapoveduje, ostane vedno hlapec« je pa zapopadeno še veliko več. Biti samemu sebi poveljnik, se pravi, obvladati samega sebe ter imeti oblast nad lastno osebnostjo. Takih ljudi je pa na žalost res bolj malo. Lahko se pa reče, da je najbolj močan, najbolj energičen, najbolj sposoben in najlepši značaj tisti, ki v prvi vrsti obvlada samega sebe, svoje strasti, nagone in želje ter jih spravi v sklad s ostalimi ljudmi.

Iz življenja vemo, da je dober vzgojitelj tisti, ki je sam dobro vzgojen, pa naj si bo to kot oče ali mati, učitelj, oficir, obratovodja, ali voditelj ljudstva. Kako naj učitelj, ki ni dostojno vzgojen in ne zna brzditi svojih slabih lastnosti, lepo in primerno vzgojuje mladino? To mu je nemogoče. Oče, ki je vdan pijančevanju in ni tako močan, da bi premagal svoji družini škodljivo strast, nikdar ne more na svoje otroke v vzgojnem pogledu ugodno vplivati. Mi vemo, da se otroci veliko raje poprijemajo praktičnih vzgledov, ki jih vidijo, kakor pa naukov, ki jih slišijo ali čitajo. Mladina si podzavestno in zavestno jemlje za vzgled to, kar vidi pri starših, vzgojiteljih, voditeljih in sploh na doraslih ljudeh. To velja v veliki meri tudi še za dorasle, ker človek se uči in vzgojuje, dokler živi. Zato se slabo vzgojeni ljudje, ki stojijo razen tega še pod vplivom in vodstvom slabih značajnih potez ter so vdaní slabim strastem, za svojo okolico vedno škodljivi.

Osebe razburiljive narave, ki ne morejo in tudi ne morejo obvladati samega sebe, so človeški družbi navadno pri vsaki priložnosti povod za jezo in prepri. So ljudje, ki mislijo, da so poklicani in ustvarjeni ukazovati vsem in vsakemu, ne da bi se vprašali, če imajo prav in če so sploh opravičeni, komu vsiljevati svoje misli in svojo voljo. Te vrste lastnost ne predstavlja nikakšno energijo ali moč, kakor to mogoče kdo napačno misli, temveč dokaz, da je tak človek brez vzgoje, brez olike in da ni v stanju zapovedovati samemu sebi, da bi postopal kakor mu morda vелеva razum. Samo kdor premaga in obvlada ter pravilno vodi samega sebe, je v stanju svetovati, poučevati in vzgojevati druge ter jim dajati dobre in lepe vzgleda.

Goethejevo mnenje, da ostane vedno hlapec, kdor samemu sebi ne ukazuje, je razlagati tako, da se taki ljudje pri rednih in normalnih razmerah ne morejo dvigniti in postaviti na zvišane položaje, ker za iste niso sposobni. Druge voditi in drugim ukazovati je sposoben najbolj tisti, ki je v stanju voditi v prvi vrsti samega sebe.

(Johann Wolfgang von Goethe se je rodil dne 28. avgusta 1749 v Frankfurt-u a/M. ter je živel do 22. marca 1832. Umrli je v Weimar-ju.)

O financiranju vojne

Vojskovanja so že od nekdaj stala ogromne vsote. Zgodovina vojn nam o tem pove, da so ravno razpoložljiva denarna sredstva, s katerimi se je plačevalo vojskovanja, bila v mnogih slučajih ne samo merodajna za izbruh in začetek, temveč tudi za razvoj in zaključek vojne.

Kakor si je v času vladanja plemstva plemič na podlagi svojega denarnega bogastva lahko

Bilder aus dem Kriegsgeschehen

Gefangenenernehmung
an der Ostfront.

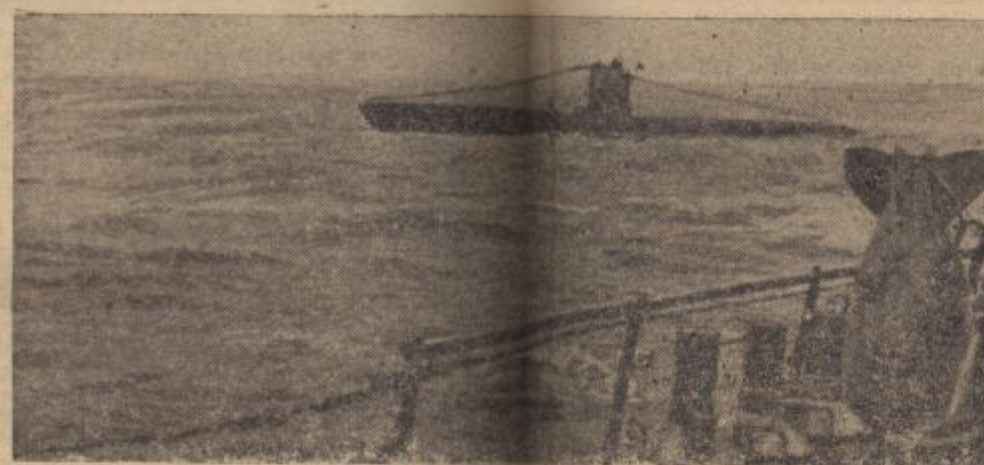
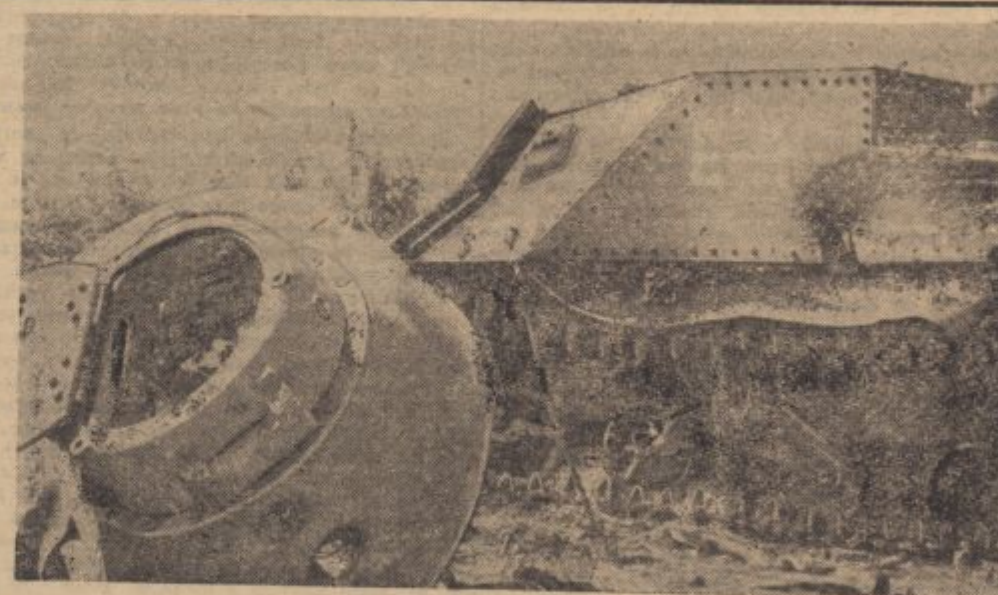
Generaloberst Model bei
der Vernehmung eines
bolschewistischen Gefan-
genen.

Kriegsber. Meise (Sch).

Vom Einatz unserer
Stütz.

Ein schwere Sowjetpan-
zer, der wien viele an-
dere, eine aus unserer
Stukabomben wurde; nur
noch ein Teil ist übrig
geblieben. Selbst die
stärksten Hindpanzer
sind den Stukabomben
nicht gewachsen.

Kriegsber. Stütze (Sch)

Begegnung im kharzen Meer.

Aus dem Nebel taucht der Umriss eines deutschen U-Bootes auf. Es ist eins der erfolg-
reichen Boote, die seit kurzem im Schwarzen Meer operieren.

Pioniere sorgen für einen Übergang.

An einer seichten Stelle sollen hier
Panzer einen Fluß überqueren. Die
Pioniere sind soeben damit beschäf-
tigt, den Übergang mit behelfsmäßigem
Material zu unterbauen.

PK-Kriegsber. Kripper (Scherl).

Aus dem Kampfgebiet in Stizillen.

Dicht hinter der Front befindet sich
eine Reparaturwerkstatt für Panzer.
In kurzer Zeit können hier beschä-
digte Kampfwagen an Ort und Stelle
wieder einsatzber. gemacht werden.

Zelte, Bunker, Geschütze und Laufgräben.

Unser Bild vermittelt einen eindrucksvollen Blick auf das Sumptgebiet und
legt zugleich beredtes Zeugnis ab von der Einöde und Trostlosigkeit, mit denen sich unsere
dort kämpfenden tapferen Truppen abfinden müssen. Soweit das Auge reicht, sieht man
nichts anderes als Geschützstellungen, Zelte, Bunker und Laufgräben.

Von der großen Abwehrschlacht an der Ostfront.

Ablösung ist unterwegs zur HKL, um den in pausenlosen Abwehrkämpfen liegenden Gre-
nadieren einige Tage der Ruhe zu ermöglichen.

najel in oborožil vojščake, da bi napadel svo-
jega nasprotnika ali pa se branil pred njim, tako
je tudi pozneje, ko so si narodi uredili prve dr-
žavne oblike in države, plačilna možnost bila ti-
sta sila, ki je omogočila in odločala o vojnih po-
hodih. V tem se seveda še do danes bistveno
ni ničesar spremenilo. Modernizirali in izpopol-
nili so se samo načini in metode vzporedno z
razvojem splošnega napredka. Nekdanji groi kot
mali vladar je imel oskrbnika, ki mu je razeti
privatnega premoženja urejeval tudi financiranje
njegovih vojnih pohodov. Današnje moderne dr-
žave pa že imajo popolnejše organizacije finan-
čnih zadev.

Bralce »Stajerskega Gospodarja« bo gotovo za-
nimalo, kako in iz kakšnih sredstev financira na-
ša država te ogromne stroške, ki jih zahteva in-
terese naroda in domovine. Med prvo svetovno
vojno so v Nemčiji z vsemi sredstvi pridobivali
ljudstvo za državna posojila. Delež davkov na
financiranje vojnih izdatkov je bil komaj 13%,
torej prav skromen. Glavni vir financiranja se
je nahajal v vojnih posojilih, ki so se nalezala
kot hranilne vloge. Tekoče denarne potrebe Re-
icha so krili iz predjemov Reichsbanke proti kri-
tiku z zakladnimi papirji, ki so jih potem zamenja-
li z dohodki vojnih posojil.

V sedanjí vojni pa koraka Nemčija v tem po-
gledu čisto po drugi poti. Danes je predvsem
delež davkov pri financiranju vojne znatno večji.
Državni in upravni dohodki skrbijo trenulno za
50% vseh vojnih izdatkov. To je po mnenju na-
šega finančnega ministra bistveno cenejše, ker
ne povzroča nikakršnih obrestnih in poravnalnih
stroškov. Razen tega tiči še v tem narodno-gospo-
darska korist, da se davkoplačevalec s plačevan-
jem davkov obvezno odpove izrabljenju plačanih
vsot v korist bodočih nakupov.

Teoretično je torej celotno financiranje vojne
potom davkov željeno. Gospodarski minister
Reich-a je pa v nekem svojem govoru v berlins-
ki hranilnici označil mejo davkom, ki se jih
mora vlada v praksi držati, ker jih rodi volja
in veselje do storitev. To seveda ne izključuje,
da se na nekaterih izrednih področjih, posebno, če
gre za neželjene vrednostne pridobitve, ne bi mo-
glo naviti davčnega vijaka. Pa tudi v kolikor se
današnja vojna financira s posojili, se to razli-
kuje od načina v svetovni vojni. Vojno posojilo
1914/18 je bilo glavni instrument takratnega fi-
nanciranja, torej dolgoročen vrednostni papir na
dolga leta. Danes pa odpadejo na dolgoročne ob-
veze celotna manjša vsota.

Ne ljudstvo, temveč kreditni zavodi in zava-
rovalnice ter velika podjetja, ki vlagajo del svojih
svobodnih in razpoložljivih sredstev na denar-
ni trg, so danes glavni upniki države. Pri na-
šem, takozvanem »tihem« financiranju vojne,
ki se vrši v okviru veldisponentov med denar-
nimi bankami in denarnimi zavodi, si široke pla-
sti prejemnikov mezd in plač ne nabavljajo sa-
me državni vrednosti, temveč plačajo svoje pri-
hranke kot hranilne vloge kreditnim institutom.
Isto velja za denarne prebitke podjetij, ki potu-
jejo v kreditne banke. Torej: aparat, ki je po
svoji obrti poklican upravitelj denarja, postane
posreden nosilec financiranja vojne.

Ta metoda ima več prednosti. Predvsem je
tehniško bolj enostavna, ker se pogaja z manj-
šim številom institutov. Je pa tudi cenejša.
Obrestne postavke denarnega trga se menjajo
po izbranem tipu med 2,1 in 2,8%, medtem, ko
se plača za dolgoročne vrednosti 3,5%. Pri tem
našem »tihem« vojnem financiranju si država iz-
posoja v kraju najnižje obrestne postavke. Ravno
to je v vojnih letih 1939/40. omogočilo znižanje
obresti.

Ke bo končana vojna in nastopi večja možnost
za nakup blaga v civilne svrhe, bo večina trgov-
skih tvrdk svoje blagovne zaloge povečala. Te
tvrdke bodo blago morale dobaviteljem plačati.
V to svrho bodo razpolagale s svojimi bančnimi
računi. Ko jih bodo nakazale, jih bodo banke
tako vpisale dobaviteljem na žiro-račune v de-
bre. To se pravi, da bo denar potoval samo od
računa do računa. Med posrednimi instituti bo to
morda povzročalo dotok ali odtok, v glavni bi-
lanci celotnega kreditnega aparata se pa ne bo
ničesar spremenilo. Z drugimi besedami se to
pravi, da ostane plačilna možnost naših kreditnih
zavodov nespremenjena kljub spremembam, ki
pridejo po zaključku vojne.

Uči se nemščine!

HMNI KMETOVALEC

Ob mlačvi žita ...

Čas mlačve je pred nami. Sicer je že tu pa tam kdo, predvsem kak kmetič z velike družino in z malo žita, omlatil svoj letošnji žitni pridelek, v glavnem pa se bo vendarle mlačev šele začela.

Lansko leto ob tem času smo objavili nekoliko navodil našim kmečkim gospodarjem, kako je ravnati z mlatilnicami, da brezhibno in popolno delujejo. Opazili pa smo, da ni dovolj, ako kmečke gospodarje opozarjamo na pravilno ravnanje z mlatilnicami, to je, na pravilno postavljanje na vodoravno podlago, na vzporednost osi mlatilnic in pogonskega stroja, na pravilno namestitve jermenov, na zadostno in pravilno mazanje itd.

Naši kmetovalci delajo namreč pri mlačvi mnogo stvari napak in še več stvari površno, kar vse se na trpežnosti mlatilnic, pa tudi na količini pridelka zelo hudo maščuje. Na nekatere take stvari bi želeli naše kmečke gospodarje posebno opomniti.

1. Mlatilni prostor mora biti trden in nepropusten!

V po sameznih okolišnih naše dežele je prostor, kjer mlatijo žito, različen: V hribovitih krajih mlatijo navadno na lesenem »podu« nad govejim hlevom; v ravnini so »skednji«, kjer mlatijo žito, navadno pri tleh; koder pa mlatijo z velikimi prevoznimi mlatilnicami, napravijo navadno mlatilni prostor ali »gumno« kar na prostem.

Leseni podi nad hlevi se bili kar dobri za mlačev, dokler so mlatili žito s cepci, pa tudi pozneje še, dokler so uporabljali za mlačev le male ročne mlatilnice, ki so imele samo boben in drugega nič. Vendar so že ročne mlatilnice trpele škodo, ker se je marsikateri pod ves tresel in zibal pri mlačvi. Na takem podu je bila mlatilnica kmalu v vseh sklepih in oseh omajana, osi so se ukrivljale, ležaji vnmali in vsako leto je moral kovač znova uravnavati zobe na bobnu.

Lansko leto pa smo videli stvar, da so se nam ježili tasje na glavil Premožnejši kmet, ki je hotel biti tudi napreden, si je nabavil in na tak lesen pod postavil veliko, moderno čistilnico, ki ne samo, da žito omlati, marveč tudi loči zrnje od slame, ga prerešeta, pa tudi zveja in očisti. Taka mlatilnica je seveda precej zamotano sestavljen stroj, za katerega pravilno delovanje in trajnost je predpogo, da stoji na popolnoma trdni podlagi ter da se ne more niti sem, niti tja premikati. Kaj takega pa na lesenem, rekli bi lahko, v zraku prosto visečem podu ni mogoče doseči. Leseni trami, še bolj pa deskat pod sam, je namreč prožen, ter se zato pri teku mlatilnice trese kot struna na goslih.

Posledice takega tresenja podi so se pri mlatilnicah kmalu pokazale: Leseni sklepi so se kaj hitro razmajali, kovinske vezi in vijaki so se potrgali, osi so izgubile svojo vzporedno medsebojno lege in stroj, ki je stal mnogo denarja in še več dela, je bil po prvi mlačvi zrel za temeljito popravilo! Vse to samo zato, ker ni stal med delom na trdni in mirni podlagi!

Zapomnimo si torej: Mlatilnice (z izjemo najmanjših ročnih) smemo postavljati na lesen pod nad hlevom samo v primeru, če je strop spodnjega prostora (hleva) močan zidan obok ali pa dovolj močna železobetonska plošča! Kjer tega ni, moramo brezpogojno pripraviti prostor za mlačev nekeje na tleh ali pa se odreči mlačvi na veliki samočistilni mlatilnici! Kdor ne uboga ter z veliko muko zvleče na svoj stari, mali leseni pod novo, veliko mlatilnico, — pri čemer mora navadno še celo kako steno podreti — bo moral kmalu z enako muko, pa še z jezo povrhu spravljati stroj spet s poda in ga poslati tovarni nazaj v popravilo!

Če imamo prirejen skedenj za mlačev na tleh, je pod lahko bodisi lesen, bodisi betonski tlak. Četudi je betonski tlak lažje napraviti kot dober lesen pod v skednju, je vendarle pravilno napravljen lesen pod v skednju boljši od betonskega tlaka. Kajti, čeprav smo rekli, da mora stati mlatilnica na trdni in mirni podlagi, je vendarle potrebno, da je ta podlaga vsaj nekoliko prožna. Betonski tlak pa je popolnoma negiben, marveč in zato kot neposredna podlaga mlatilnici ni najboljši. Nasprotno pa je pri lesenem podu, ako je položen na trdno podlago, najbolje na betonsko. Seveda mora biti pod iz dovolj debelih, medsebojno uvezanih podnic. Mlatilnico pa postavimo v smeri, kakor ležijo trami pod podom, najbolje vprav na dva trama.

Mnogokje pa naletimo še na preprosta »gumna«, kjer so tla iz zbite ilovice, ki je navadno pred vsako mlačvijo namočijo in nanovo zbijejo. Tako »gumno« iz zbite ilovice je za mlatilni stroj najboljša podlaga, slaba pa je v toliko, ker je žito, kar ga popada na tla, na takem gumnu navadno izgubljeno.

V mnogih okoliših naše dežele, kjer so lani in letos dobili precejšnje število novih, velikih mlatilnic-samočistilnic, za katere pa ni na razpolago primernih mlatilnih prostorov, bi se dal mogoče pripraviti mlatilni prostor pod kakim kozolec-dvojnikom. Seveda bi bilo treba tla primerno pripraviti: bodisi zbiti iz ilovice ali pa napraviti za pod mlatilnico začasen lesen pod.

Naši leseni podi nad hlevi imajo — smo rekli — to slabo lastnost, da so preveč prožni in šibki, da bi smeli brez škode postaviti nanje kako večjo mlatilnico. Pa tudi, če mlatimo z malo ročno mlatilnico, ali pa celo po starem, s cepcem, moramo vendarle odpraviti še nek drug nedostatek naših lesenih nadhlevnih podov, ki ga imajo skoraj vsi brez izjeme: Špranje v podu moramo zamašiti!

V naših krajih pridelamo malo žita in še tega ob težkem delu. In ko je zadnje delo, mlačev, opravljeno, nam razteče po raznih špranjah v podu in steni še to malo žita, kar smo ga pridelali. Žito namreč teče kot voda, posebno še, ker se med mlačvijo ves pod trese.

Nihče naj zato ne začne z mlačvijo, preden ni skrbno zadelal s cunjami vseh špranj v podu in stenah! To delo traja sicer precej časa, a se izplača!

2. Mlatimo in shranjujmo vsako žitno vrsto in sorto docela ločeno!

Če gremo takole v zgodnjem poletju med žitnimi polji, bomo videli, da je le redko kje najti njivo, kjer ne bi bilo med pšenico nekaj rži ali ječmena, med pšenico-golico pomešane nekaj osinke itd.

Ali ste že kdaj pomislili, odkod ta pojav? Samo od tega, kar navadno kmečki gospodarji niso dovolj natančni pri čiščenju podov, mlatilnic in žitočistilnic, trijerjev, žitnih shramb in vreč.

Toda ni največja škoda radi kake malomarnosti ta, da se nam žito raznih sort pomeša, marveč še večja nevarnost proti malomarnemu gospodarju v tem, da se mu lahko vtihotapi k zdravemu žitu bolno in okuženo.

Ze pred časom smo zato opozarjali, da je treba vsako sorto žita ločeno žeti in spraviti. Danes pa nadaljujemo:

1. Skrbno pazi, da se žitu, v kolikor je namenjeno za seme, ne bo pri mlačvi primešalo nobeno zrno drugosortnega žita. Zato je treba paziti že pri spravljanju žita na pod ali gumno. Vendar pa to zdaleč ni dovolj. Mnogo bolj važno je, da

a) temeljito očistimo mlatilnico po mlačvi ene sorte in pred mlačvijo druge sorte žita. Na to je treba prav posebno paziti pri velikih samočistilnih mlatilnicah, ki mlatijo žito raznih posestnikov. Vprav v teh mlatilnicah rado zastane v korcih dvigalnih naprav in po raznih kotičkih kolikor toliko žita, ki se nato primeša sorti, katero naslednjo mlatimo. Za mlačev semenskega žita zato take velike mlatilnice niso najbolj primerne. Če pa se jih poslužujemo tudi za mlačev semenskega žita, moramo paziti, da jih dodoobra očistimo, nato pa še prvo vrečo omlačenega zrnja denemo vstran, torej ne k semenskemu blagu.

b) enako temeljito očistimo tudi »pod« pred in po mlačvi vsake žitne sorte. Če je pod gladek betonski tlak, je to lahko mogoče, težje pa na lesenem podu. Kjer pa je pod ves v špranjah, je temeljito čiščenje nemogoče, zato je nemogoče tudi lep, čist žitni pridelek.

Da so naši stari dedje znali ceniti važnost čiščenja podov, lahko sklepamo iz dejstva, da je bil nekda, ko so mlatili še na cence, na vsakem večjem podu nastavljen po en mlatič samo zato, da je sproti pometal in čistil pod »Pometalce« je užival pri mlatičih razne predprave in se je smel postavljati s »pušeljcem« Pometalci so hodili od sosedu do sosedu »metle postavljati«, pri tem pa so drug drugemu »pušelje« kradi! Ves ta stari običaj, ki je dandanes skoraj že izginil,

ima svoj pomen v povdanku važnosti čiščenja poda za mlačev.

c) prav tako skrbno, kot mlatilnico, moramo pred čiščenjem vsake sorte žita očistiti tudi žitočistilnico ali vejvko. — ako nismo mlatili na samočistilni mlatilnici.

č) nič manj važno ni, da do slednjega kotička, do slednjega žitnega zrnja in do slednjega prahu očistimo tudi žitne shrambe, kamor bomo shranili novo žito ki nam bo služilo za seme. Očistiti je treba seveda shrambe za vse žito, vendar za semenske še prav posebno skrbno.

d) kadar semenske žito čistimo in sortiramo pred setvijo, bodisi na trijerju, bodisi na velikih modernih napravah (Saetguthereiter) pa je skrajna pazljivost glede predhodnega čiščenja stroja samega še posebno važna. Pomislimo samo, da gre skozi te stroje za pšenico ječmen, za ječmenom morda rž, ena sorta sledi drugi, dobro žito slabemu. Če torej stroja pred vsakim čiščenjem ne očistimo do slednjega zrna, je neizogibno, da se čistemu semenskemu blagu primešajo druge, morda celo okužene sorte. Naj torej vsak kmet sam pazi, kadar pelje svoje žito čistit, da bo čistilni stroj zares prej temeljito očiščen, preden pride njegovo žito na vrsto in če je boben za kvašenje žita (Beiztrommel) posebej, je seveda treba tudi tega enako skrbno čistiti. Pri tej priliki omenjamo, da so vprav radi lažjega čiščenja za naše razmere, kjer je treba skoraj vsako ure čistiti in kvasiti drugačno vrsto in sorto žita, primernejši manjši žitočistilni stroji (n. pr. Heid Saat 6) z ločenimi kvasilnimi bobni, kakor pa velike naprave z vdolnimi kvasilnimi bobni;

e) končno ne smemo pozabiti niti na dovolj skrbno čiščenje žitnih vreč. Ni dovolj, vrečo iztrkati, preden nasujemo žito vanjo, marveč, treba je vsako vrečo obrniti. In končno, čeprav nekaj skoraj več ne spada, pripominjamo, da smo videli žitno njivo, kjer je nekaj metrov na enem kraju njive rasel ječmen med pšenico — samo zato, ker niso očistili sejalnega stroja, preden so sejali pšenice za ječmenom.

Ohranjanje čistilnih sort pri žitu je posebno važno dandanes, ko mora kmet stremeti, da dobiva potrebno semenske žito iz lastnega pridelka ali v zameno od sosedu, ker je nakup semenskega žita od drugod omejen.

3. Mlačev je nevarna — možnost požara in nesreči

Na kmetih se pripeti največ požarov in največ nesreč vprav za časa mlačev.

Požar nastane, kar eden ali drugi mlatičev ne upošteva tega, da je v bližini žita strogo prepovedano kaditi. Ali pa, ker mlatijo zvečer pri petrolejski luči. Ali, ker so pri mlačvi z bencinskim, pa tudi z električnim motorjem premalo previdni.

Naj mlatimo na kakršnem koli način, vedno imejmo pri rokah večji čeber vode in malo brizgalno, tako, kot so vsepovsod na dečeli porazdeljene v svrhu »sprožilneke zažigalce«. Kajti v prvem trenutku se da vsak ogenj pogasiti, požar naslame le, če ta trenutek zamudimo, ker ni vode v bližini.

Še hujeje so nesreče, ki nastajajo pri mlačvi. Največkrat zgrabi kakšen jermen ali kakšno gonilno kolo človeka za obleko in ga potegne k sebi ter zmrcvari. Za to pazimo, da ne bomo pri mlačvi zaposlovali premajhnih otrok, še manj pa neokretnih, ali celo pohabljenih ljudi! Obleka za mlačev naj bo čimbolj priljubna, po možnosti s kratkimi rokavi. Predpasnik ne spada k mlatilnici!

Nadalje moramo paziti, da so vsa zobata kolesa in vsi prenosni (transmisije) pri mlatilnici zavarovani, tako da ne morejo zgrabiti nikogar na lepem. Nove mlatilnice so itak vse že tako izdelane, pač pa so v tem oziru pomanjkljive starejše mlatilnice.

Vlagalet snopnja v mlatilnico mora biti spreten in zanesljiv človek. Na obeh naj nosi žbenata očala, da je zavarovan pred žitnimi zrni, ki frčijo iz mlatilnice nazaj ter so že mnogo ljudi oslepili. Steklana očala so porabna samo, če so iz stekla, ki ne razprši, kakršna so n. pr. tudi stekla avtomobilskih šip.

In še nekaj: Pri nas je navada, da dajejo mlačtem dobro jesti in dobro piti. Kar se pijače tiče, nismo protivni, če postanejo od nje dobre volje, ko je mlačev končana. Dokler pa se mlati naj mlatiči ne pijejo preveč, ker vprav pijača povzroči največ nesreč pri mlačvi!

GOSPODARSTVO

Gospodarstvo Sicilije in Sardinije

Največji italijanski sredozemski otok Sicilija je v glavnem kmetijskega značaja. Devet do deset milijonov centov pšenice znaša letni pridelek, kar predstavlja 15 odst. celotne italijanske potrošnje. Pridelovanje svežega sočivja, ki gre v veliki meri na italijansko celino je pomembno. 18 odst. vsega pridelka svežega sočivja Italije zraste na Siciliji. Važno vlogo v gospodarstvu Sicilije igra tudi južno sadje. V pridelovanju oranž v Italiji je Sicilija deležna s 60 odst., mandarin 70 odst., citron 93 odst., mandeljnov 40 odst. in oreh 47 odst. 90 odst. vsega, kar Sicilija izvozi, je: južno sadje, vino in sočivje. Ostalih 10 odst. izvoza predstavlja žveplo in asfalt. Statistika iz leta 1938. izkazuje, da je Sicilija prodala za milijardo lir svojih produktov, ki so šli iz otoka, na otok je pa prišlo samo za 350 milijonov lir blaga, ki ga doma ne izdelujejo.

Na Siciliji je za kmetijstvom rudarstvo prvi vir dohodkov. Pridobivanje surovega asfalta v Raguzi je v zadnjem času pred sedanjo vojno prišlo vedno bolj do veljave. Žveplo je pa najbolj važna zemeljska dobrina Sicilije sploh. Industrija žvepla tvori nekakšno osrednjo industrijsko pannon na otoku. So pa tudi druge industrijske panoge, ki delajo v glavnem za potrošnjo, kakor mlinci, tovarne testenin in predelovalnice ostalih kmetijskih pridelkov. Vsa industrija sestoji iz malih podjetij in je pomembna le kot celota. Industrija zaposluje skoraj četrtino sicilskega prebivalstva.

Kar se tiče sistema denarnih kreditov Sicilije, je še v zastoji. Statistika izkazuje 296 delniških družb, v katerih je vloženo 560 milijonov lir

delniškega kapitala. To predstavlja komaj 1,1% vsega italijanskega delniškega kapitala. V ostalem sta na Siciliji dva dobra kreditna zavoda, in sicer centralna hranilnica »Viktor Emanuel« ter Sicilska banka. Sicilska banka je imela od leta 1868. do 1926. pravico do izhajanja lastnih bankovcev.

Po uradnih statistikah je gospodarska struktura drugega največjega italijanskega otoka v Sredozemskem morju, Sardinije 96,5% kmetijsko-gospodarskega značaja. Pri tem je 51 odst. same paše, 3 odst. otočne površine je grmičasto gozdovje, 26,8 odst. se pa lahko obdeluje in poseva Zemlja, ki jo obdelujejo, se mora vsako drugo leto pustiti neobdelana, da se odpočije, in je potem samo 16 do 18 odst. kmetijsko-obdelovalne zemlje. Pšenice pridelava Sardinija do dva milijona centov pri enmilijonskem številu prebivalcev. Vinogradev je kakih 32.000 hektarjev. Omeniti je še olive, mandeljne in orehe. Gojitev ostalega južnega sadja ne igra velike vloge. Iz hrastovih gozdov pridobivajo precej plutovine. Ovčarstvo tvori podlago za izdelovanje sira.

Pravo narodno bogastvo Sardinije je v njenih zemeljskih zakladih. Na otoku je precej nahajališč cinka in svine, molibdena, nikla, mangana, železa in kobalta. Tudi premoq pridobivajo na Sardiniji.

Sardinija ima razen rudarstva tudi drugo manjšo industrijo za predelovanje kmetijskih pridelkov, nadalje je tam tudi nekaj industrije preprog in tekstilij ter industrija plutovine. Po važnosti stoji seveda rudarska industrija na prvem mestu.

× Reja kunccev. Vsled racionalizacije živil so se v mnogih gospodinjstvih lotili reje kunccev. To je dobro in v redu ter nima nikdo nič proti temu, če si prebivalstvo na ta način preskrbi od slučaja do slučaja kakšen kos mesa brez nakaznic. V interesu prehrane vsega ljudstva pa je, da se za rejo kunccev ne kupuje in ne konzumira krme, ki bi jo lahko uporabili drugod, temveč mora reja kunccev sloneti na lastni prehrani brez oškodovanja ostalih zalog. Oprijeti se je kunccev velike pasme, ki hitro rastejo in se dobro razvijajo. Križanje manjvrednih plemen je brez smisla.

× Nove železarne v Mehiki. V Monterreyju v Mehiki so ustanovili železarne, ki naj omogočijo izvoz surovega železa. Produkcija je predvidena na 60.000 ton letno.

× Bolgarske hranilne vloge naraščajo. Vloge v bolgarsko pošto hranilnico, ki so leta 1942. znašale 6632 milijonov, so se od kraja junija t. l. zvišale za 344 milijonov levov.

× Produkcija petroleja in premoga v Ameriki. Ker državna statistika Zedinjenih držav Severne Amerike glede produkcije petroleja in premoga ni točna, znaša po švicarskih poročilih, ki slonijo na cenitvah, kakor sledi: Petroleja producirajo mesečno po 16 milijonov ton povprečno, napram 14,2 milij. tonam v letu 1943. Pridobivanje premoga je pa v letu 1942. naraslo za 43%, in sicer na 580 milijonov ton.

× Ribje bogastvo Ukrajine. V Kijevu je ustanovila nemška uprava trdko Fischzentrale GmbH, ki bo delila in predelovala ribe. Njena glavna naloga je razbremeniti trg ter oskrbovati prebivalstvo in vojaštvo z ribjim mesom. Ukrajina je bogata na ribah. Ves ogromni prostor lahko oskrbuje z domačimi sladkovodnimi in morskimi ribami. Vojna je ukrajinskemu robolovu mnogo škodovala. Sedaj hoče nova uprava dvigniti ribolov z nabavo novih in modernih lovskih potrebščin, treba je pa seveda tudi osigurati in urediti odjemalski trg. Tovarne za predelavo rib se bo izpopolnilo z novimi stroji, vodstvo pa je v rokah zmognih nemških strokovnjakov. Ko bo vse zopet v normalnem teku, bo Ukrajina lahko celo izvoznik ribjih konzerv.

× Romunija računa z dobro letino. Romunski kmetijski minister Marian je dal listu »Curentul« podatke o letošnji žetvi, ki jo je označil za zadovoljivo, če že ne izredno dobro. Romunija je posejala nad 3 milij. hektarjev s pšenico in 236.000 hektarjev rži. Danes žanjejo srednjedober pridelek po 1000 kg na hektarju. Romunija ima tudi 4 milijone hektarjev koroze, ki še ni precejena. Lahko se raje, da je prehrana prebivalstva in armade zavarovana za leto dni in da bodo ostale še re-

zervne zaloge. Prebitek računajo na 80.000 vagonov pšenice in na 25.000 vagonov rži. Vlada študira kako bi vse te zaloge shranila po silosih, ki jih ima država na razpolago. Na podlagi dobre žetve sladkorne pese in oljaric se bo razmišljalo o zvišanju sladkorja in olja.

× Turška velepredilnica razširjena. Po izjavi turškega gospodarskega ministra bodo Turki svojo predilnico v Carigradu od sedanjih 9000 vretenc povečali na 20.000 vretenc. To bo potem druga največja predilnica Turške.

× Bolgarija pospešuje perutninarstvo. Bolgarsko kmetijsko ministrstvo je izdalo ukrepe, da se perutninarstvo, ki je zadnji dve leti precej nazadovalo, zopet primerno dvigne. Po vaseh bodo pospeševali jesensko valitev. V večjih krajih, kjer se nahajajo naprave za umetno valitev, bodo v kratkem času doseženi željeni uspehi.

× Slovaška ima dovolj krušnega žita. Žetev je na Slovaškem srednja ter pravijo, da je za domače potrebe dovolj krušnega žita. Isto velja za krmila, s katerimi bodo izhajali do nove letine. Od okopavin so krompirjeve njive v prav dobrem stanju. Tudi ranega krompirja se je precej pridelalo. Pridelki sočivja so bili povprečni ter se ga bo nekaj lahko izvozilo. Kar se tiče oljaric, stoji mak na prvem mestu.

× Stanje italijanskih državnih dolgov. Notranji dolgovi Italije so koncem marca 1943 znašali 4012.014 milijonov lir. Od tega je konsolidiranih 255.054 milijonov lir. Koncem junija so cenili notranje dolgove na 438 milijard. Konsolidiranih dolgov je bilo kakih 53 milijard lir. Dolgoročni dolgovi, kakor zakladne listine, ki tečejo devet let in plačilne nakaznice za javna dela so znašali 157,4 milijarde lir. Od državnih plačilnih sredstev je bilo v prometu za 5762 milijonov lir. Strukturalni državni dolg je znašal koncem marca 156.960 milijonov lir. Od tega odpade na kratkoročne zakladne papirje 43.303 milijonov lir.

× Madžarska pšenčna žetev je največja v zadnjih petindvajset letih. Po dosedanjih cenitvah je pšenica letos tako dobro obrodila, da bo prebitek večji, kakor je bil po letih 1918.

POZOR! Naročniki »Stajerskega Gospodarja«!

Ako naročnik spremeni svoje stanovanje ali svoj naslov, mora to pravočasno javiti svojemu poštnemu uradu, ki mu dostavlja naš list. Poročanja o takih spremembah na našo upravo so brezplačna. Kakor poštni uradi sprejemajo naročnike za naš list, tako sprejemajo tudi denar za naročnino. Pisanje na našo upravo po poštne čeke ni potrebno.

PK-Kriegsbericht Kind (PBZ — Sch)

Von der großen Materialschlacht im Osten.

Eine bolschewistische Panzerbereitstellung wurde durch einen Stuka-Angriff zerschlagen. Überall sieht man die Trümmer bewegungsunfähig herumliegender Panzer meist englischer Herkunft.

MALE VESTI

* **Eisernes Kreuz II. Klasse za hrabrega Spodnještajerca.** Komaj 19letni Gefreiter Josef Kreinz iz Drauweiler-ja pri Marburg-u, Menzelgasse 15, je dne 22. julija dobil odlikovanje Eisernes Kreuz II. Klasse, ker se je izkazal hrabrega v bojih. Kreinz je bil že enkrat ranjen, trenutno se pa nahaja zopet v prvi bojni črti.

* **Hrabri Spodnještajerci.** Grenadier Josef Dobai iz Schober-a v Kreis-u Marburg-Land je prejel za hrabro obnašanje pred sovražnikom Eisernes Kreuz II. Klasse. Isto odlikovanje si je priboril Grenadier Franz Paulitsch iz Kärntnerdorf-a pri Hohenstein-u, Kreis Marburg-Land. Paulitsch je bil hkrati imenovan Gefreiter-jem.

* **Spodnještajerci so vedno in povsod junaki.** Grenadier Fr. Frischek iz Oberdorf-a, Kreis Cilli, je kot prvi Spodnještajerc v svojem polku dobil odlikovanje Eisernes Kreuz II. Klasse za hrabrost, ker je 25. aprila t. l. kljub močnemu sovražnemu obstreljevanju rašil strojno puško. Frischek je hkrati postal Gefreiter. Razen njega so se glasom pevelja peveljnika polka odlikovali tudi mnogi Spodnještajerci in Frischekovi rojaki kot odlični stroiki ter so bili za to odlikovani. Istočasno je bil odlikovan za hrabrost z odlikovanjem Eisernes Kreuz II. Klasse Gefreiter Anton Vollmeier, sin krojaškega mojstra iz Wurmth-a pri Zellnitz-u an der Drau.

* **Junaška smrt Spodnještajerca.** Dne 17. julija je padel junaške smrti v izvrševanju svojih vojaških dolžnosti Spodnještajerc Franz Schelesnik, Gefreiter, doma iz Pettau-a. Doma zapušta ženo, hčerko in mater.

* **Führer-ja in Reich je živel in umrl.** Znani prvoborilec za nacionalsocializem v današnjem Gau-u Steiermark, Gauschulungsleiter dr. Heinrich Hoffer, iz Graz-a, ki je bil že leta 1941 ranjen v vojni z Grčijo ter za tam pokazano hrabrost odlikovan z odlikovanjem Eisernes Kreuz, je nedavno tega na vzhodni fronti blizu Ladoškega jezera daroval svoje mlado rodoljubno življenje na oltar naroda in domovine. Na povratku iz neke važne in nevarne akcije, ki jo je strumen in hraber Leutnant s svojimi vojniki uspešno izvedel, ga je zadelo smrtonosno jeklo. Gauleiter je pokojnemu junaku v Landhaus-u priredil žalno počastitev, ki so se je udeležili njegovi sobojevniki in tovariši v pokroju ter množični znanzi in prijatelji.

* **Gauleiter ceni bojevnike za nemštvo.** Gauleiter in Reichsstatthalter je spodnještajerskemu bojevniku za nemštvo August-u Stoinschegg-u podelil ob 70. letnici rojstva srčne pismeno čestitke ter se mu zahvalil za dolgoletno delovanje v službi nemštva na Spodnjem Stajerskem.

* **Stiki Spodnje Stajerske z ostalim delom Stajerske.** Ortsgruppenführer-ja iz Mahrenberg-a na Spodnjem Stajerskem in iz Eibiswald-a v Kreis-u Deutschlandsberg, sta se s svojima štaboma sestala v Eibiswald-u. V srčnih pozdravnih govorih je bilo vidno veselje o zopetni obnovitvi stoletnih stikov med obema krajema. Sledil je dogovor obeh Ortsgrupp. Prva skrb obeh Ortsgruppenführer-jev bo uvedba avtobusne zveze med Mahrenberg-om in Eibiswald-om preko Radlpaß-a.

* **Kulturno delo v Marburg-u.** Urad Volksbildungsstätte v organizaciji Steirischer Heimatbund v Marburg-u je imel v poslovnem letu 1942/43 lepe storitve. S predavanji, leposlovnim čitanjem, filmi, delovnimi skupnostmi, naučnimi potovanji itd. se je ljudem nudila možnost izobrazbe. Ljudje so hkrati spoznali zaklade nemške kulture, probleme politike, geopolitike in zgodovine. Vsega je bilo 62 prireditev, predavanj, tečajev in domovinskih večerov, katere je obiskalo 10.149 ljudi. To je pomeno priznanje prebivalcev mesta Marburg k nemški kulturi in nemškemu duhovnemu življenju, za urad Volksbildungsstätte pa obveza, da svoj program za delovno leto 1943/44, ki se začne septembra, še bolje izdela in izvede.

* **Obisk v taborišču ptičev v Pragerhof-u.** Taborišče ptičev v Pragerhof-u je nedavno obiskal Gauleiter dr. Ulberreither v spremstvu Bundesführer-ja Steindl-a. O ureditvi in voistvu taborišča sta se oba lahkavo izrazila. Tudi Gebietsführer Danziger je obiskal taborišča.

* **Promocija Spodnještajerca.** Na nemški univerzi v Pragi je promoviral te dni Franz Weingerl, sin veleposelnika Franz-a Weingerl iz Ranzemberga pri Marburg-u doktorjem pravnih in državnih ved.

* **Egidi je pogostil ranjence.** Urad Frauen v organizaciji Steirischer Heimatbund je povabil ranjence in rekonvalescente iz Marburg-a na zakusko. Že na kolodvoru so bili gostje sprejeti z gočho in petjem. Med sviranjem gočbe je povorka nato odšla v dvorano. Za jedila in pijačo so žene lepo skrbele, znak radodarnosti prebivalstva za naše vojake. Naravnost veselje je bilo gledati vse se obraze naših vojakov, ki so bili prijetno iznenadeni, ko so videli kakšno dobroto so za njih pripravljene. Prireditev je otvoril Ortsgruppenführer. Delovna dekleta iz Wien-a pa so z igrami, glesbo in petjem razvedrila navzoče. Poslovitev je bila vesela in hvaležna.

* **Voditeljica španskega falangističnega festiva.** gospa Pilar Primo de Rivera, je obiskala te dni razna mesta v Nemčiji, kjer si je ogledala razne naprave in závode. V ponedeljek je odpotovala iz Stuttgarta nazaj v Madrid. O priliki poslovitve se je gospa Pilar Primo de Rivera najprilicneje zahvalila za izkazano pozornost v Nemčiji.

* **Nemška počastitev nekdanjega ruskega generala.** Tik pred osvoboditvijo Sevastopola po nemških in romunskih četah, so boljševo uničili nagrobni spomenik ruskega generala Totleben-a. Nemške vojaške oblasti so sedaj ozpostavile njegov nagrobni spomenik. Totleben je bil nemške narodnosti in je služil v prvi polovici prejšnjega stoletja v ruski armadi. Med krimsko vojno se je odlikoval pri obrambi trdnjave Sevastopol.

* **Prispevek za poročno opremo.** Kakor znano dobijo hišne pomočnice, ki služijo v hišah z večjim številom otrok, po gotovih letih službe pri pomočnik iz državne blagajne za nabavo bal ali opreme za poroko. Pravico do takih prispevkov imajo hišne pomočnice, ki so bile najmanj štiri leta kot edina stalna hišna pomočnica v hišnih gospodinjstvih nemških državljanov. Isto pravico imajo hišne pomočnice, ki so službovale pri sličnih razmerah v tujini živčih nemških družin. Ženske kmetijske uslužbenke, ki razen kmetijskega dela pomagajo tudi v hišnem gospodinjstvu in pri otrocih, imajo isto pravico do prispevka za opremo. Kot čas zaposlitve se računa tudi morebitno učno dobo. Za družine z večjim številom otrok se računa tiste ki imajo najmanj tri otroke izpod 14 let. Prispevek za opremo po štiriletnem službovanju znaša 600 RM ter se za vsako nadaljnje leto zaposlitve zviša za 150 RM. Najvišja svota prispevka znaša 1500 RM. Te prispevke dobi hišna pomočnica izplačane, kadar se omoži. Če se pa ne omoži, jih lahko prevzame v gotovini, ko dovrši 30. leto starosti. Prošnje za izplačilo je predlagati Arbeitsamt-u v okrajju, kjer prosilka v času vlaganja prošnje stanuje. Za sestavo prošnje se pri uradih Arbeitsamt dobijo v to svrhu predpisane tiskovine.

* **Kako gospodinja najlažje zakolje perutnino in zajčje.** Da se za žival vsa procedura izvrši brez bolečin, je najbolje, da se živali najprej s krepkim udarcem po glavi omami in šele potem izpusti kri.

* **Moderno mineralno kopališče sredi Solje.** Kakor znano, stoji sredi bolgarske prestolnice staro mineralno kopališče iz turške dobe. Tudi je objavil nemški inženjer dr. Koch zanimive posameznosti novega mineralnega kopališča, ki ga bodo zgradili tam, kjer se nahaja dosedanja stara stavba. V dolocenem času bo namreč zgradil najmodernejšo in najmonumentalnejšo mineralno kopališče Evrope.

* **Krvoskrustvo.** 73letni Anton Lienhart iz Graz-Neuhart-a je zlorabil svojo lastno hčerko. Sediče ga je radi zločina krvoskrustva in zapeljavanja k nemoralni obsodilo na 15 mesecev ječe. Hčerka, ki se je tudi morala zagovarjati radi krvoskrustva, je dobila 4 mesece zapora pogojno na tri leta.

Dr. F. J. Lukas:

Ausschneiden! Izrezati!

Deutsch für Erwachsene methodisch und praktisch

(Nemščina za odrasle metodično in praktično.)

32. Stunde.

Zeitwörter in der Möglichkeitsform

ich würde — jaz bi
du würdest — ti bi
er würde — on bi
er, sie, es würde — on, ona, ono bi
wir würden — mi bi
ihr würdet — vi bi
sie würden — oni, one, ona bi
ich würde kommen — jaz bi prišel, -a, -o
du würdest kommen — ti bi prišel, -a, -o
er, sie, es würde kommen — on, ona, ono bi prišel, -a, -o
wir würden kommen — mi bi prišli, -a, -a
ihr würdet kommen — vi bi prišli, -e, -e
sie würden kommen — oni, one, ona bi prišli, -e, -a

ich hätte, ich wäre — jaz bi bil, -a, -o
du hättest, du wärest — ti bi bil, -a, -o
er, sie, es hätte, er, sie, es wäre — on, ona, ono bi bil, -a, -o

»Haben« kot glavni glagol se glasi »met«, ich hätte gerne Wasser — rad, a, -o bi imel, -a, -o vode.

Übungssätze: 1. Ich würde kommen wenn ich Zeit hätte. 2. Du würdest mir das Buch leihen wenn Du es hättest. 3. Er würde in dieser Stadt übernachten, wenn er ein Zimmer gefunden hätte. 4. Sie würde heute Wienerschnitzel machen, wenn sie Kalbfleisch hätte. 5. Wir würden den Flugplatz besichtigen, wenn wir die Erlaubnis hätten.

6. Ihr würdet den Brief schreiben, wenn Ihr Briefpapier hättet. 7. Sie würden abreisen, wenn Sie das Visum schon hätten. 8. Sie würden die Türe absperren können, wenn Sie den Schlüssel nicht verloren hätten. 9. Ich würde sicher gekommen sein, wenn ich gesund wäre. 10. Du wärest glücklicher, wenn Du einen guten Freund hättest. 11. Glaubst Du, daß er mit 20 RM zufrieden wäre? 12. Wenn wir Zeit hätten, wären wir morgen mit Buch gefahren. 13. Ihr wäret sicher nicht gekommen, wenn ihr alles vorher gewußt hättet. 14. Wenn die Schüler fleißig wären, würde sie der Lehrer loben. 15. Wenn er gesund wäre, würde er mehr arbeiten.

Für den Autofahrer

1. Ich weiß nicht, was los ist, der Anlasser springt nicht an. 2. Das Auspuffrohr ist verborgen. 3. Wo haben Sie fahren gelernt? In der Autofahrschule Müller. 4. Die Reichsautobahnen sind die schönsten Autostraßen der Welt. 5. Was kostet dieses Motorrad mit Beiwagen? Es ist fast wie neu, es kostet 2300 RM. 6. Verzeihen Sie, wo ist hier eine Tankstelle? 7. Diese Zapfstelle ist die ganze Nacht in Betrieb. 8. Die Bremsen dieses Wagens funktionieren ausgezeichnet. 9. Schnell, ziehen Sie die Bremsen an! Sie müssen stärker bremsen! 10. Haben wir noch genug Benzin? Ich hoffe, daß es reichen wird, aber das Öl geht zu Ende. 11. So ein Pech! — Achsenbruch! 12.

Es hat zu regnen aufgehört, wir werden das Dach abnehmen. 13. Fahren Sie lieber im offenen oder im geschlossenen Wagen? Bei dem schönen Wetter fahre ich lieber im offenen Wagen. 14. Infolge eines Defektes am Wagen konnten wir nicht weiterfahren. 15. Haben Sie ein Stückchen Draht? Ich möchte hier etwas zusammenblenden. 16. Wir müssen umkehren, hier ist die Durchfahrt verboten. 17. Natürlich, der Filter ist wieder schmutzig und verstopft. 18. Fußbremsen und Motorbremse sind in Ordnung. 19. Treten Sie doch nicht immer auf den Gashebel! 20. Schalten Sie den 1. Gang ein! 21. Diese Straße hat 24% Gefälle. 22. Sind die Akkumulatoren geladen? 23. Drücken Sie auf die Hupen! Hupen Sie! 24. Sehen Sie, was ich gesagt habe, die Kabel sind beschädigt und die Kerzen sind verfault. 25. Wir sollen diesen Wagen abschleppen und wir haben keine Kette. 26. Die Kotflügel sehen ja lieb aus, was ist denn passiert? Nicht viel, wir wollten ausweichen und haben eine Mauer gestreift. 27. Die Steigung ist zu groß, das Wasser im Kühler siedet, wir müssen einen Augenblick stehen bleiben. 28. Gefährliche Kurve, Langsam fahren! 29. Haben Sie bei Ihrem Wagen Luft- oder Wasserkühlung? Ich habe Wasserkühlung. 30. Schon wieder ein Pannal! 31. Das Öl ist viel zu dick, wenn wir dünneres Öl hätten, wäre es besser. 32. Verstehen Sie den Mechanismus der Kupplung? Noch nicht ganz. 33. Ich glaube, der Motor ist heiß gelaufen, wir werden nachschauen müssen. 34. Wieviel zeigt der Geschwindigkeitsmesser? 90 Kilometer in der Stunde. Wenn wir mit diesem Tempo weiterfahren, sind wir bald am Ziel. 35. Schon wieder ein Pneumatikdefekt! Wo ist die nächste Reparaturwerkstätte? 36. Am besten ist es, wir tauschen die Reifen aus. Wir haben doch rückwärts

* **Opera v Napulju težko poškodovana.** Pri zadnjem letalskem napadu na italijansko mesto Napulj je bila tamkajšnja opera — eno izmed najlepših gledališč na svetu — zelo težko poškodovana.

* **Kitajski denar za japonska vojaška letala.** V Sonanu (Singapurju) bivajoči Kitajci so zbrali 100.000 japonskih jenov za nakup vojaških letal, ki jih bodo podarili japonski vojski.

* **Veleparnik »Normandie« dvigujejo.** Preteklo soboto so pričeli v njujorški luki z dviganjem francoskega veleparnika »Normandie«, ki je eden izmed največjih parnikov na svetu eploh. 93 ogromnih črpalk je pričelo omenjenega dne črpati vodo iz potopljenega ladje. V to svrhu so morali zamašiti 5000 oken in lukenj. Del teh odprtín so morali celo zavariti.

* **Čebelarke — nov ženski poklic.** V učiteljski šoli v Graz-u goji direktor Hans Groyer 28 parov čebel. Pri tem mu posebno pomagajo mlade pomočnice, žene in dekleta, ki so kakor mnogokje, prevzele to delo po v vojni službo odšlih moških. Skrb in delo s čebelicami pa te pridne ženske ne smatrajo samo za nekakšen prehod ali mimoidočo zaposlitev, temveč hočejo postati prave čebelarke. Slično šolsko čebelarstvo namerava jo baje ustanoviti tudi na učiteljski šoli v Marburg-u, kjer naj bi s bodoče učiteljice pridobile teoretično in praktično znanje o čebelarstvu. Čebelarski strokovnjaki pravijo, da so ženske prav posebno pripravne za gojitve čebel, ker so v posesti vseh za to potrebnih lastnosti, to so: čistost, smisel za red in veliko potrpežljivost. Če se k temu doda še nekoliko poguma in vztrajnosti, je žena lahko idealna čebelarka.

* **Zemun dobi trgovsko akademijo.** Hrvatsko ministrstvo za kulturo je odredilo, da se s početkom prihodnjega šolskega leta v Zemunu otvori nemško trgovsko akademijo. Za prvo leto je zamišljena otvoritev prvega in drugega razreda, pri zadostnem številu učencev eventualno tudi tretjega razreda.

* **Tobačne karte v Belgradu.** Da bi se omogočilo boljše razdelitev tobačnih izdelkov, bodo v Belgradu s 1. septembrom uvedli tobačne karte.

* **Skrb za zimsko prehrano.** Hrvatski gospodarski minister je odredil predelavo 1500 vagonov sočiva v konzerve kot rezervno za prihodnjo zimo.

* **Italijanska potniško-letalska družba »Ala Italiana«** (preje Ala Littoria) je te dni vzpostavila potniški letalski promet na progi Rim—Tirana—Sofija—Bukarešta in nazaj. Vsako sredo bo odletelo po eno letalo v obeh smereh.

* **V Turčiji pobijajo »črno borzo«.** V Turčiji pobijajo oblasti »črno« trgovanje z maslom in sirom. Ta trgovina je večinoma v rokah židovskih špekulantov.

* **Zamenjava mladine med Hrvatsko in Bolgarijo.** Vodja ustaške mladine je sklenil na svojem obisku v Bolgariji z voditeljem bolgarske mladinske organizacije »Branik« dogovor, da bo potovalo 25 fantov »Branika« na Hrvatsko in 25 fantov »Ustašev« v Bolgarijo. Bolgari odpotujejo 15. avgusta in ostanejo tam 20 dni. Ustaška mladina pa pride 20. avgusta v Bolgarijo ter bo razdeljena po delovnih taboriščih Branikove mladine.

* **Bolgarija strogo kaznuje vojne špekulante.** Vojno sodišče v Vratsi je radi špekulacije s pralno sodo obsodilo nekega trgovca na dosmrtno ječo in 120.000 levov denarne kazni. Isto sodišče je kaznovalo dva žida, vsakega po 100.000 levov, radi špekulacije z blagom.

* **Sadjarji Danes ko je vsako pšenično zrno in vsak krompirjev gomolj dragocen in vreden,** da se ga skrbno hrani in stavi za prehrano na razpolago, pod nobenim pogojem ne smemo dopuščati, da bi se odpadno sadje ne uporabilo. Kakor lani, se mora tudi letos odpadno sadje nabirati ter oddajati pri za to določenih zbirališčih. Iz odpadnega sadja se izdeluje marmelada, ki služi za prehrano naših bolnikov, ranjencev in otrok. Sadje, ki segnaje pod svojim drevjem, povzroča kmetovalcem in sadjarjem škodo. Crvivo in natočeno sadje se lahko uporabi tudi v domačem gospodinjstvu v razne koristne svrhe. V najslabšem primeru se ga da svinjati.

* **Grki, Srbi in Danci v Angliji,** stari 16 do 65 let, se morajo javiti za delo v angleški vojni industriji. Zadevna odredba angleške vlade velja tudi za ženske omenjenih narodnosti od 16 do 50. leta starosti.

* **Sovjetska podmornica potopila turško jadernico.** Kakor se je žele te dni izvedelo je neka sovjetska podmornica dne 22. julija tik pred Bosporom potopila neko turško jadernico, ki se je nahajala na voznji iz Burgasa v Istanbul.

* **400 nemških železničarjev iz Slovaške v Reich.** Nemška in slovaška državna železnica sta se dogovorili, da odpošlje Slovaška 400 svojih železničarjev nemške narodnosti v Reich na službovanje. Prva skupina teh železničarjev se je že odpeljala v Reich.

* **Ne brzojavljajte, če ni neobhodno potrebno!** Deutsche Reichspost poroča: »V nekaterih področjih Nemčije je brzojavni promet narasel za večkratno normalno število. Poštna uprava radi tega žal ni v stanju, da bi vse brzojave odpremila in dostavila v normalno hitrem času. V mnogih primerih se mora brzojave pošiljati po pošti, ker so žične napeljave preobremenjene. Razume se, da so pritožbe radi takega dostavljanja brezpredmetne. Na mestu in potrebno je, da se kolikor je največ mogoče omeji brzojavljanje.«

* **Huda kazen.** V Krieglach-u zaposlen 56letni delavec Johann Matzular je kupil šest tobačnih kart vsako po 30 RM. Z istimi je nato kupil tobačne izdelke ter prodajal cigarete neznanim osebam po 25 Rpf komad. Radi prestopka zoper predpise, ki urejajo potrošnjo in cene, ga je deželno sodišče v Leoben-u obsodilo na osem mesecev ječe in 500 RM denarne kazni.

* **Ameriške karijere.** Po nekem članku, ki ga je napisal dr. Ley, posnemamo, da je William Hull, oče današnjega ministra zunanj. zadev Zedinjenih držav Severne Amerike, Cordell Hull, bil član neke tolpe bančnih roparjev in da je svoječasnno ustrelil enega svojih sličnih pajdašev. Pozneje je bil lastnik tajne žganjarne, ki mu je prinesla veliko denarja. S tistim denarjem je nato začel špekulirati s stavbenimi parcelami, kar mu je toliko vrglo, da je svojemu sinu ob smrti zapustil milijon dolarjev. Sedanji zunanji minister Cordell Hull je rekel o svojem očetu, da je on storil samo to, kar bi tudi on kot sin bil vsak čas storil. Oče je pač bil »korenjak«. Cordell je poročen z neko židinjco.

* **Turčija bo uvedla motorne vlake.** Turški prometni minister je nedavno obiskal Carigrad ter izjavil, da misli Turčija na uvedbo motornih vlakov v lokalnem prometu. V Izmirju so baje v tem pogledu napravili zadovoljive izkušnje.

* **Močan porast zločinov v Angliji.** Angleški notranji minister Morrison je nedavno tožil glede porasta zločinov v Angliji. Leta 1942 je bilo obsojenih 12.400 zločincev in medtem je število zločinov še bolj naraslo.

* **Bombe na stanovanjska področja.** Kakor poroča milanski dopisnik švicarskega lista »Neue Zürcher Zeitung«, je o priliki zadnjega napada anglo-ameriških letalskih gangsterjev na mesto Milan v Italiji najbolj trpelo civilno prebivalstvo. Švicarski dopisnik je imel vtis, da so letalci brez vsakega cilja metali svoje zažigalne in eksplozivne bombe na stanovanjske dele mesta. Tudi napad na Turin je povzročil razdejavanje slovitih kulturnih spomenikov. Tako je bil poškodovan zlasti trg San Carlo. Zgorela je tudi palača Carignano, v kateri se je rodil kralj Viktor Emanuel II.

* **V Mehiki lovijo divje osle.** Kakor poročajo iz Guatemale, so pričeli v neki mehiki pokrajini nedavno z uspešimi lovi na divje osle. V to svrhu so se ustanovile posebne lovske družbe, ki uspešno lovijo osle ter dobavljajo mesto tovarnam za mesne konzerve.

* **14 ameriških vojakov ntonilo v Angliji.** V Zapadni Angliji so imeli Amerikanci te dni vojaške vaje. Pri tem se je sredi neke reke prevrnil čoln, v katerem se je nahajalo 20 ameriških vojakov. Kljub takojšnemu prizadevanju vojaštva in civilistov, so rešili samo šest mož. Stirinajst jih je utonilo.

einen Reservereifen. 37. Während des Krieges müssen alle Scheinwerfer abgedunkelt sein. 38. Eine schlechte Straße, wir müssen langsam fahren, sonst kommt der Wagen ins Schleudern. 39. Bitte sehen Sie nach, ob das Schlußlicht jetzt brennt. 40. Geben Sie mir bitte aus dem Werkzeugkasten einen großen Schraubenzieher und einige Schrauben. 41. So, jetzt haben wir glücklich eine Katze überfahren, glauben Sie, daß dies Unglück bringt? Ich bin nicht abergläubisch. 42. Hier ist schon wieder eine Sackgasse, wir müssen umdrehen. 43. Ein Bekannter von mir hat kürzlich einen schweren Autounfall gehabt, er liegt noch immer im Krankenhaus. 44. Das Ventil ist undicht, wir müssen es austauschen. 45. Es regnet, schalten Sie den Scheibenwischer ein! 46. Über diese Steigung komme ich unmöglich mit meinem Kleinauto. 47. Führen Sie den Wagen in die Garage, ich benötige ihn heute nicht mehr. 48. Merken Sie sich immer: Rechts ausweichen, links vorfahren! 49. Auf dieser schmalen Straße ist das Überholen verboten. 50. Vorsicht! Einbahnstraße!

Aufgabe.

Machen Sie folgende Übung. (Beispiel: Er kauft das Auto nicht, weil er kein Geld hat. — Er würde das Auto kaufen, wenn er Geld hätte.)

1. Er fährt nicht mit dem Autobus, weil er keine Zeit hat. 2. Der Filter ist verstopft, weil er nicht rechtzeitig nachgesehen hat. 3. Der Geschwindigkeitsmesser zeigt nicht an, weil er kaputt ist. 4. Er huppt nicht, weil in diesem Ort Hupfverbot ist. 5. Er fährt nicht mit dem 2. Gang auf den Berg, weil dieser zu steil ist. 6. Er kauft sich kein Motorrad, weil er zu wenig Geld hat. 7. Er fährt nicht in die Garage, weil hier keine Garage ist. 8. Das Auto schleudert, weil die Straße schlecht

ist. 9. Er dreht nicht um, weil zu wenig Platz ist. 10. Er zündet die Taschenlampe nicht an, weil strengste Verdunkelung ist.

Wörter

abdunkeln — zatemniti
abreißen — odpotovati
abschleppen — odvléči
absperren — zapreti, zakleniti
Achsenbruch (m) — osni lom
Akkumulator (m) — nabiralnik, baterija
Anlasser (m) — zaganjač, štarter
anspringen — vskočiti
anzeigen (ein Instrument zeigt etwas an) — nazakati
aufhören (es hört auf) — prenehati, preneha)
austauschen — za-, izmenjati
ausweichen — izogniti se
Autofahrer (m) — (avto-) vozač, šofer
Autofahrschule (w) — šoferska šola
Autostraße (w) — avtomobilska cesta
Autounfall (m) — avtomobilska nezgoda
Beiwagen (m) — prikolica
benötigen — potrebovati
beschädigen — poškodovati
besichtigen — pregledati
Betrieb (in Betrieb sein) — obrat (v obratu biti, rabiti se)
bremsen (die Bremsen ziehen) — zavreti (na zavore pritisniti)
Brennstoff (m) — gorivo, kurivo
Defekt (m) — poškodba
Draht (m) — žica
Durchfahrt (w) — prevoz, prehod, vožnja skozi kaj
einschalten (etwas) — vključiti
Filter (m) — cedilo
Flugplatz (m) — letališče

Gang (m) (Auto) — prestava
Garage (w) — garaža
Gashebel (m) — vzvod za plin
Gfalle (s) — padec
Geschwindigkeitsmesser (m) — brzinomer
heißlaufen (Motor) — vneti se, segreti se
Huppe (w) — signalni rog, trobilo
huppen — signal dati, trobiti
Hupfverbot (s) — prepoved trobljenja
infolge — radi
Kabel (s) — kabel
Kerze (w) (Auto) — sveča
Kette (w) — veriga
Kleinauto (s) — mali avto
Kotflügel (m) — blatnik
Kupplung (w) — spenjalo, zveza
Kühler (m) — hladilnik
Kühlung (w) — hladilo, hlađa
kürzlich (vor kurzem) — nedavno
Mechanismus (m) — mehanizem
merken (etwas) — zapomniti si kaj
Motorrad (s) — motorno kolo
nachschaun — pregledati
ob — ali
Ordnung (w) — red
Panne (w) — motnja, nezgoda
passieren (sich ereignen) — zgoditi se, primeriti
Pech (s) (Pech haben) — smola (smolo imeti)
Pneumatik (w) — balonski obroč
reichen (genügen) — zadostovati
Reichsautobahn (w) — državna avtomobilska cesta
Reifen (m) — balonski obroč
Reservereifen (m) — rezervni obroč
rückwärts (hinten) — zadaj
Sackgasse (w) — slepa ulica
Scheibenwischer (m) — otirač za šipe
Scheinwerfer (m) — žaromet

PK-Kriegsbericht Adendorf—PBZ (Sch)

Kaffeeholer

Die Küche ist nach vorn gekommen. Von jeder Gruppe geht ein Mann mit den Feldflaschen seiner Kameraden, um den Kaffee zu holen. Die Hitze ist fast unerträglich, und der Durst ist groß.

* Strelno orožje ni za otroke. Neki mož, ki je v svoji službi nosil pištolo, je nedavno isto čisto zoper svojo navado položil doma v kuhinji na kredenco, na mesto da bi jo bil zaklenil v omaro. Ker je drugega dne moral zgodaj proč, je na pištolo pozabil. Slučaj je nanesel, da je predpoldan neki 14letni fant obiskal sina odsotnega moža, svojega šolskega tovariša. Fant je zapazil pištolo ter se začel z njo igrati. Na enkrat je počil strel in fant es je zrušil mrtev na tla. Oblasti so nato obtožile lastnika pištole radi prestopka zoper varnost življenja.

* Slovaški železničarji v Nemčiji. Med upravnima nemške in slovaške železnice je prišlo do odgovora, po katerem bo odšlo 400 slovaških železničarjev za časa trajanja vojne na službovanje na nemške železnice.

* Samo lastnoročno pisani testamenti so veljavni. Po predgovoru, ki ga pozna svet iz zakona o testamentih, se pri sestavljanju istih ni treba posluževati nepotrebne strogosti v obliki, mero-dajna naj pač bo volja zapustnika. Ta glavna pripomba se mnogokje tako razlaga, da se tudi ni treba tako strogo držati načela o lastnoročnem pisanju testamenta, če se le izpolni volja zapustnika. To mnenje pa ne drži. Po § 21. zakona o testamentih, lahko zapustnik sestavi testament v redni obliki le tako, ako ga lastnoročno napiše in podpiše. Testamenti, ki so v nasprotju s tem predpisom, niso veljavni.

* 97krat stari oče. 82letni Gustav Hausdörfer iz Neustadt-a pri Coburg-u je postal sedemdesetdesetletni stari oče. Ta še zelo čil in zdrav mož ima 97 vnukov in pravnukov. Od teh se nahaja 22 moških pri vojaki. Eden njegovih vnukov je pred leti v tekmi za ustvarjanje postal zmagovalac Reich-a. Hausdörfer je v Nemčiji edinstven slučaj.

* 15letne ločene žene v Ameriki. V ameriški oboroženi sili, ki je ostala doma, se baje močno širi spolne bolezni. Letno beležijo kakih 400.000 novih okužb. Zanimivo je tudi stanje mladih žen, ki se poročajo že v otroški dobi. Taki zakoni se baje hitro razbijejo. »Philadelphia News« piše, da se v Zedinjenih državah poroči letno nad 14.000 deklet komaj stare 15 ali pa še manj let. Vsako leto se loči najmanj 250 žen, starih komaj 15 let.

* Švica najame notranje posojilo. V Švici pričakuje razpis novega notranjega posojila v višini 100 milijonov švicarskih frankov.

* Menjalnice blaga. Po vzoru mesta Königsberg, ki je uredilo leta 1942 prvo menjalnico rabljenega blaga, so razna mesta Nemčije ustanovila slične zavode. Nekatere menjalnice se bavijo samo z zamenjavanjem pohištva, druge vodijo oblačila, so pa tudi take, ki vodijo vse vrste blaga. Večina teh menjalnic je v rokah mestnih občinskih uprav ali pa jih slednje nadzorujejo.

* Misteriozna najdba. V bližini mesta Hilversum v Holandiji je nekaj fantov našlo pol pokrito žensko, ki je izgledala kakor da spi. Ker se jim je trd izgled žene zdel sumljiv, so šli nekoliko bližje, nakar so v travi našli listek z napisom: »Ne budite me — spim.« Fantje so se nato oddaljili ter pozabili na dogodek. 12 dni pozneje so fantje zopet prišli v pustino, da bi se tam igrali, kjer so na svoje začudenje našli ženo v isti legi. Njeno telo je pa bilo že načeto po mravljah in žuželkah. Obvestili so policijo, ki je ugotovila, da gre za mrtvo telo. Pozneje je pa zdravnik ugotovil, da žena še živi. In res je živele še do naslednjega dne, ne da bi se ji bila povrnila zavest. Policija je sedaj pred zagonetko, kako je žena 12 dni brez zavesti živela v pustini.

* Finska dobavlja lesene stanovanjske hiše. Finska je začela z izdelavo lesenih stanovanjskih hiš (ne barak), ki jih njena lesna industrija namerava dobavljati nekaterim deželam na jugu in vzhodu Evrope. Nekoliko kupcij je že sklenjenih. Po poročilih iz Finske, se baje Madžarska, Romunija, Bolgarija in Italija resno zanimajo za nakup takih hiš, ki se izdelujejo v finskih tovarnah. So zložljive in se lahko po prevozu v druge dežele v kratkem času postavijo. Finske stanovanjske hiše so prikupnega izgleda, praktične in imajo razmeroma dolgo življenjsko dobo.

* Skrb za inozemske delavce v Nemčiji. Reichsarbeitsminister je izdal odredbo o taboriščih za inozemske delavce za časa trajanja vojne. Odredba je stopila v veljavo 1. avgusta t. l. ter urejuje stanovanjske razmere delavcev, zaposlenih po podjetjih in upravah. Pri tem so izvršni delavci kmetijstva in gozdarstva. Kot taborišče za delovne sile se smatra skupno stanovanje desetih delovnih moči. V posebnih primerih se to število od strani oblasti lahko tudi zniža. Kdor zaposluje delavce in jih nastani v taborišču, mora to oblasti javiti ter sporočiti ime istega, kbo odgovarjal za taboriščni red. Taborišča morajo biti preskrbljena z dobro pitno vodo, preskrbljeno pa mora biti tudi za odvoz vseh odpadkov. Odredba predpisuje notranjo ureditev taborišč, spalnic ter dnevnih stanovanjskih prostorov. Za vsako posamezno taborišče se mora urediti skupno prehranjevanje. Za najmanj 5 delovnih sil mora biti tekoča voda na razpolago.

* Dobrina in last vsakega posameznika tvorijo največjo vrednost naroda. Kar vsak od nas ustvari in prigrisodari, predstavlja ponosno podlago večine in moči vsega naroda. Zato čuvati narodno premoženje. Ta dolžnost zahteva prav posebno pozornost napram nevarnosti ognja. Požari nam namreč vsako leto uničijo ogromno ljudskega premoženja. Od vseh požarov pa že od nekdaj odpadejo dve tretjini na podeželje. Veliko požarov izbruhne radi nepazljivosti, neupoštevanja zakonskih določil. Z eno besedo: 60% vseh požarov, ki uničujejo žetev, bi se lahko preprečilo. Radi tega se obrača urad Schadenverhütung, Gaudienststelle Appel, na vse kmetijske prebivalstvo širom Gau-a, da bi se posebno sedaj v vojnem času upoštevalo vse ukrepe, ki preprečujejo požare. Ne kadite v šupah in v bližini žitnih zalog! Ne uporabljajte odprtih svetilk, temveč predpisane, ki so zavarovane! Pazite pri motorjih, avtomobilih, železnicah, cestah itd! Imejte pripravljen pesek z lopato! Diesel-olje in bencin se ne gasi z vodo. Vžigalice imejte vedno na varnem! Kdor greši zoper te predpise, koristi sovražniku!

schleudern — zanašati
Schlußlicht (s) — končna svetilka
Schraube (w) — vijak
Schraubenschlüssel (m) — izvijač, ključ za vijake
Schraubenzieher (m) — izvijač, zatičnik
sieden — vreti
stehenbleiben (ich bleibe stehen) — ustaviti
Steigung (w) — strmina
steil — strm
streifen (etwas) — zadeti (ob)
Tankstelle (w) — bencinska postaja
Taschenlampe (w) — žepna svetilka
Tempo (s) — tempo, brzina
treten (auf etwas) — stopiti
umdrehen — obrniti
umkehren — obrniti
undicht — propusten
überholen — prehiteti
übernachten — prenočiti
Ventil (s) — zaklopka
Verdunkelung (w) — zatemnitev
verrußen — (za-) osajati (se)
verstehen (-stand, -standen) — razumeti (razumel, -a, -o)
verstopfen — zamašiti
vorfahren — prehiteti
Vorsicht (w) — opreznost
Wasserkühlung (w) — hlajenje na vodo
weiterfahren — naprej se peljati
Werkstätte (w) — delavnica
Werkzeugkasten (m) — omara za orodje
Wienerschnitzel (s) — (Wiener) ocvrti zrezek
wissen (du weißt, wußte, gewußt) — vedeti (veš, vedel, -a, -o)
Zapfstelle (w) — bencinska postaja
zusammenbinden — zvezati

Redewendungen

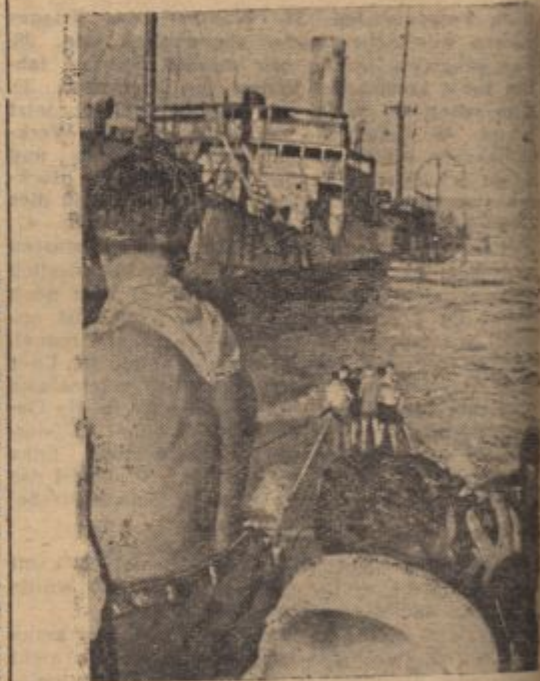
was ist denn los? — kaj se je tukaj zgodilo?
zu Ende gehen — izvoziti
so ein Pech! — taka smola!
bei diesem Wetter — v takem vremenu
einen Gang einschalten — prestaviti (prestavo)
den Akkumulator laden — nabiralnik nabijati
lieb aussehen (ironisch) — lepo (izgledati) (ironično)
was ist denn passiert? — kaj se je zgodilo?
es ist am besten, wenn... — najbolje je, če...
es ist kein Platz hier — tu ni več prostora.

* Novi bankovci v Bolgariji. Bolgarska narodna banka bo v kratkem stavila v promet nove bankovce po 20 levov.

* Gospodarski svetniki v Srbiji. V srbskem uradnem listu je objavljena odredba, ki določa položaj gospodarskim svetnikom v Srbiji. Odredba smatra gospodarske svetnike kot poklicno zaposlene osebe javnega reda. Pravico do teh položajev dobijo absolventi ekonomsko-trgovskih visokih šol z osemletno prakso. Gospodarski svetniki bodo med drugim tudi kontrolirali poslovne knjige.

* Portugalska ima centralno oskrbovalnico. Portugalska je s posebnim zakonom ustanovila generalno intendancuro za splošno preskrbo. Intendancura bo organizirala pravično razdelitev vseh razpoložljivih dobrin ter kontrolirala njih uporabo. Odredba pravi nadalje, da so posledice vojne in letošnja žetev spravile Portugalsko v mučen položaj v pogledu preskrbovanja z živili in surovinami.

* Švicarska zveza obstoja 652 let. Nedavno tega je narod Švice obhajal 652. obletnico ustanovitve takozvanega Švicarkeizer Bund-a, to je zveze kantonov, ki sestavljajo švicarsko državo.

PK-U-Boot-Waffe — Atl. (Sch)

Feinddampfer geht auf den Meeresgrund

Wieder ist von unseren tapferen U-Boot-Männern ein feindlicher Frachter mit einer wertvollen Ladung torpediert worden, der nun seine Fahrt in die Tiefe antritt.

Novo karte za živila

V triinpetdeseti dodelilni periodi veljajo iste porcije živil kakor v 52. Perioda teče od 23. avgusta do 19. septembra 1943. Sprememba je samo v žitnih živilih. Porcija istih ostane seveda nespremenjena, pač pa se razdeli tako, da dobijo potrošniki 500 g žitnih živil in 100 g krompirjevih izdelkov. Kruh, moka, meso, maslo, margarina, sir (z izjemo izredne dodelitve), kvark, testenine, kavin nadomestek, kavin dodatek, mleko, sladkor, marmelada, umetni med in kakao-prašek ostanejo v istih količinah, kakor so bili v 52. periodu. Nad 14 let stari dobijo kakor v minuli periodu namesto jedilnega olja 125 g masla. Na ta način dobijo normalni potrošniki 675 g, mladoletni od 14 do 18 let pa 925 g masla. V svrhu izravnave s kruhom in mesom zapadejo v bodoče tedenski odrezki kart za mast šele s koncem periode. V veljavo stopijo ti odrezki kakor doslej, v začetku dodeljevalnih tednov. Prejšnja uporaba je kakor doslej, tudi odslej prepovedana. Riž se bo oddajal na odrezke, s katerimi so ga potrošniki pri svojih trgovskih naročilih. Naročilne liste 53. dodelilne periode od 23. do 28. avgusta 1943, morajo oddati potrošniki pri svojih razdeljevalnih blaga. Omeniti je še, da postanejo s zaključkom 52. dodelilne periode, to je dne 22. avgusta 1943, vse do sedaj v prometu se nabavajoče marke za dopustnike (Urlauberkarten) neveljavne.

TO IN ONO

o Japonska ribiška mornarica. Japonska je že od nekdaj bila v veliki meri navezana na ribolov, da je na ta način izpopolnjevala svojo prehrano, za kar kmetijstvo samo ne bi bilo nikdar zadoštevilo. Japonci kot otoški narod, so pravzaprav največji ribiški narod ter je ribištvo na Japonskem tako razvito kakor nikjer drugod. Da je v deželi, kjer že od pamtikeva v glavnem živijo od ribolova, mnogo dobrih in sposobnih ribičev, ne bo treba povdarjati. Ribolov, kakor ga poznajo Japonci, pa zahteva seveda tudi dovolj ribiških ladij, ker japonski ribiči ne ribijo samo na morških obrežjih, temveč globoko po oceanih. Po ugotovitvah vodje nemškega ribiškega inštituta v Hamburg-u posedujejo Japonci danes 360.000 ribiških morskih vozil vseh vrst in velikosti. Večje ribiške ladje krožijo po Velikem Oceanu tako, kakor krožijo po Lednem morju med Alasko in Sahalinom ter drugod in ostanejo seveda po tedne in cele mesece na odprtem morju, nakar se vračajo z lovom v domača pristanišča, kjer se ves plen primerno izkoristi. Obsežnost japonske ribiške mornarice v primerjavi z nemško izza leta 1939, je najbolj razvidna v številkah ribiških ladij. Nemčija je takrat imela 12 tisoč ribiških mornariških enot vseh velikosti in vrst.

o Po zavžitju sadja ni dobro vodo pit. To se otrokom razlaga navadno v času črešenj, valja pa tudi pri ostalem sadju. Pitje vode na sadje razkiri in napne želodec, kar postane lahko nevarno. Največja nevarnost obstoji v tem, če bi se v takem stanju človek podal na kako sportno dejstvo, kar ter svoje telo še posebno napenja. Te dni je neka 16letna deklica po zavžitju sadja pila vodo ter šla kolesariti. Želodec jo je pa pri tem spravil v tako mučen položaj, da je padla s kolesa ter si pretresla možgane.

o Kopanje. Čas kopanja je na višku. Upoštevati je treba, da je tudi kopanje lahko človeku v pogubo. Tako na primer ni dobro, da nekdo močno razgret po hitrem tekanju takoj skoči v hladno vodo, da bi se v isti ohladil. Tudi s polnim želodcem ni dobro da se človek poda takoj v vodo. Po vroči sončni kopeli je tudi priporočljivo, da se telo prej ohladi in šele potem skoči v kopel. Plavanje daleč na nekontroliran del rek, ribnikov ali jezer je opuščati. Kopanje v vodah, ki so bolj podobne močvirjem kakor tekoči ali stoječi vodi, ali pa kjer raste mnogo rogoze, ni priporočljivo. Ne hodi v vodo, ki jih ne poznaš. ljudje, ki so bolani na ušesih naj ne plavajo. Vsaka luknjica v ušesnem bobnu lahko povzroči veliko nevarnost za plavalca, ker mu lahko postane slabo, izgubi ravnotežje in tako dalje in je navadno izgubljen, ker ne zna več ločiti, kje je zgoraj ali spodaj. Ako plavalec pri plavanju dobi krč v bedro mora ostati miren, nakar krč lahko popusti. Predolgo kopanje in plavanje ni koristno. Ravna se seveda po vsakem posamezniku.

o. Cement je danes zelo važen produkt. Cement je danes nekaj tako važnega, da si ni misliti, kako bi danes izgledal svet, če bi ga ne imeli. Cement je namreč v zadnjih petdesetih letih postal najbolj razširjeno in najbolj čislano sredstvo za gradbene svrhe tam, kjer je graditi nekaj močnega in trdnega. Če se cement poveže z železnimi armaturami, mu pravimo beton, po najnovejšem celo železo-beton. Kombinacije jekla in cementa se lepo izpopolnjujejo. Jeklo prevzame potezanje, beton pa pritisk. Zato se ni čuditi, da se gotove širine takega materiala lahko smatra za varne pred obstreljevanjem. Tudi naš val na Atlantiku in razne druge utrdbe so iz železo-betona, kakor so iz železo-betona fundamenti velikih mostov. Surovine, ki jih potrebujemo za izdelavo cementa so na evropskem kontinentu v neizčrpnih količinah na razpolago. To je Nemčiji tudi omogočilo velikanske zgradbe, o katerih čitamo v raznih vojnih poročilih in ki jih najbolj poznajo naši vojaki, ki nam čuvajo Evropo. Da je ta železobetonska nemška fronta neprebojna, vedo prav dobro tudi Anglosasi, zato pa ne napadajo naših utrd, temveč se omejujejo na bombardiranje iz zraka.

o Soja kot surovina. Mnoge evropske države gojijo sojo, ki igra v prehranjevalnem gospodarstvu veliko vlogo. V Zedinjenih državah in na Japonskem pa izdelujejo iz soje že plastične snovi odlične kakovosti. V Ameriki je v tem pogledu začel že pokojni tovarnar avtomobilov Ford kot prvi iz soje izdelovati gotove avtomobilске dele. V vsakem avtomobilu marke Ford je v barvah in priboru najmanj 10 kg soje.

ZANIMIVOSTI

Drugi letošnji lunin mrk

(K delnemu mrku 15. avgusta.)

Kakor smo že v zadnji številki »Staj. Gosp.« na kratko opozorili, je za to nedeljo zvečer napovedan tudi pri nas viden delni lunin mrk. In sicer bo to letos že drugi delni mrk; prvi je bil 20. februarja, toda že tako zgodaj zjutraj, da praktično ni prišel v poštev za opazovanje. To pot pa je čas pomrčenja zelo ugoden: dan nedelja in čas zvečer Gre torej le še za — ugodno vreme.

Pomrčenje se pričene ob 19. uri 59 minut, torej okroglo ob 20. uri. Ker pa luna v naših krajih ob tej priliki vzhaja šele četrte ure pozneje, se nam predstavi kot rdeča, od zemlje že obsenčena krogla. Opazovalec bo lahko s prostim očesom sledil razvoju obsenčenja, ki doseže ob 21. uri 28 minut sredino pomrčenja, in sicer 83 odstotok luninega premera (ob popolnem mrku je cela površina obsenčena oziroma se vidi polna senca cele zemlje). Tako preostane od velikega premera polne lune le še čudno oblikovani srp. Pojav bo še bolj zanimiv kot pri popolnem mrku, ker se vidi tudi zemljina senca v rdečkasti barvi. Ob 22. uri 58 minut je konec te zanimive prikazni. Senca izgine in luna se zopet zablesti v svoji običajni milini.

Zgodovina astronomije zaznamuje kot najstarejši in že opazovani lunin mrk leto 2137 pred našim štetjem. Tedaj so Kitajci ubili dva astro-

noma, ki nista še znala pravilno napovedati in razjasniti lunin mrk. Od tedaj je država sama morala prevzeti skrb za red tudi na nebesnem svodu. Se danes živijo plemena, ki ta naravni pojav obhajajo z velikim trušcem in vriščem, ker se verujejo, da tako močno na polni luni povzročajo hudobni duhovi. In koliko vrah in praznoverja o luni kot spremiljevalcu naše zemlje živi in kroži še danes tudi med nami. Toda kakor bomo ob drugi priliki videli, imajo tudi vse te blodnje svoj vzrok. Človek, čim bolj priprosten in z naravo povezan je, tem bolj podzavestno čuti, da je sam le živi del in ud le dozdevno mrtve narave. Nasprotno pa je bila največje čudo človeškega razuma iznajdljivosti ugotovitev vzroka, in določitev časa teh pojavov točno do zadnjega drobca sekunde. Se danes vzbuja občudovanje tudi točna napoved celo krajev in delov zemlje vidnosti oziroma nevidnosti pomrčenja.

A to še ni vse. Nemirni človeški duh prodira še glojše, še dalje in višje v večnost in vesolje. Čim dalje bolj se zaveda, da Stvarjenje ni bilo nikdar ne začeto in ob gotovem času dovršeno, nasprotno, da je baš človeku pri vseh njegovih slabostih dana možnost soustvarjenja in izpopolnjevanja že obstoječega. Izmed vseh nebesnih teles (vštevši sonce) je baš luna tisti planet, ki nam je najbližji in s katerim smo tudi v vsakdanjem življenju najbolj povezani. Spor učenja-kov o uplivanju lune na življenje, zlasti pa na vreme, še zdavno ni končan. Onim, ki vsak tek upliv oporekajo, torej zanikajo, nasproti stoji ogromna ljudska masa, ki je v svojem poklicu (kmetijstvo) najbolj navezana na upliv sploh narave. Vzrok odpora je v podzavesti priprostejšega človeka, da morajo obstajati neke tajne skupnosti med luno in zemljo in sicer še globlje tajnosti, kot so med soncem in zemljo. P.

Zatemnitev od 22. do 4. ure

Hart und schwer traf uns die unerwartete Nachricht, daß unser lieber Sohn und Bruder

Lach Johann

Sturm-Grenadier

am 6. Juli 1943, im blühenden Alter von 19 Jahren, an der Ostfront in soldatischer Pflichterfüllung, getreu seinem Fahnenelde, für das Vaterland den Heldentod gefunden hat.

Großsonntag, Sodinitz, am 11. August 1943. 585

Maria Lach, Mutter, Johann Lach, Vater, Ladislav, Franz, Karl, Brüder, Anna, Maria, Schwestern, und Verwandte.

Kleiner Anzeiger

Jedes Wort kostet für Stellengesuche 6 Rpf., das feldgedruckte Wort 20 Rpf., für Geld-, Realitätenverkehr, Briefwechsel und Heirat 13 Rpf., das feldgedruckte Wort 40 Rpf. für alle übrigen Wortanzeigen 10 Rpf., das feldgedruckte Wort 30 Rpf. Der Wortpreis gilt bis zu 12 Buchstaben je Wort. Kennwortgebühr bei Abholung der Angebote 35 Rpf., bei Zusendung durch Post oder Boten 70 Rpf. Auskunftsgebühr für Anzeigen mit dem Vermerk: „Auskunft in der Verwaltung oder Geschäftsstelle“ 20 Rpf. Anzeigenannahmeschluss: Am Tage vor Erscheinen um 16 Uhr. Kleine Anzeigen werden nur gegen Voreinsendung des Betrages (auch gültige Briefmarken) aufgenommen. Mindestgebühr für eine kleine Anzeige 1 RM.

Geschäftsverkehr

Schöner landwirtschaftlicher Kleinbesitz im Driehtal, an der Hauptstraße und Autobushaltestelle gelegen, wird gegen Ablöse des lebenden und toten Inventars verpachtet. Zuschriften unter »Ernte« an die Verw. des Blattes. 565-2

Zu kaufen gesucht

Abfälle! Altpapier, Hadern, Schneiderrabschnitte, Textilabfälle, Alteisen, Metall, Glasscherben, Tierhaare und Schafwolle kauft laufend jede Menge Alois Arbeiter, Marburg/Drau, Draugasse 5. 4

Stellengesuche

Wirtschafterin, 44 Jahre alt, sucht Stelle zu älteren alleinstehenden Herrn. Zuschr. an die Verw. des Bl. unter »Wirtschafterin«. 576-5

Offene Stellen

Vor Einstellung von Arbeitkräften muss die Zustimmung des zuständigen Arbeitsamtes eingeholt werden

Kräftiger, intelligenter Lehrling wird sofort in die Leere genommen. Gemischtwarenhandl. P. Löschnigg, Rohitsch, Sauerbrunn. 547-6

Winzer mit mehreren Arbeitskräften wird für eine schöne, größere gemauerte Winzerei in der Nähe Luttenbergs aufgenommen. Deputatende ist in der Nähe der Winzerei. Der Winzer kann sich 4 Stück Rinder halten. Anträge an F. Semlitsch in Luttenberg. 557-6

Winzer mit vier Arbeitskräften wird sofort aufgenommen. Anzufragen bei Dr. Biterl, Gams 12, bei Marburg. 567-6

Nette Person mit Kochkenntnissen gesucht. Hutgeschäft Leyrer, Herrengasse 22, Marburg/Drau. 566-6

1 Schuhmachergehilfe wird sofort aufgenommen. Stefan Doberschek, 47erplatz 2, Marburg (Drau) 575-6

Zu mieten gesucht

Einzimmerwohnung im Kreise Luttenberg suche ich für meine Mutter und Frau. Antr. unter »Wohnung« an die Verw. 574-8

Wohnungstausch

Tausche Zimmer und Küche gegen großes Sparherdzimmer. — Anshr. in der Verw. d. »M. Z.«, Marburg/Drau. 568-9

Heirat

Besitzer, 38 Jahre alt, sucht nettes Fräulein von 25—30 J., mit 7—12 Joch, zwecks Ehe kennen zu lernen. Anshr. in der Verw. der »M. Z.«, Marburg/Drau. 569-12

Reichsbahnangestellter wünscht die Bekanntschaft eines Mädchens von 17 bis 30 Jahren, zwecks Ehe. Erwünscht ist Eigenheim. Anträge mit Lichtbild, welches zurückgegeben wird, unter »Schönere Zukunft« an die Verw. 582-12

Witwer sucht mit einer, von 36 bis 45 Jahre alten Witwe oder Fräulein Bekanntschaft zwecks baldiger Ehe. Zuschr. unt. »Glück 13« an die Verw. der »M. Z.«, Marburg/Drau. 579-12

Mädchen vom Lande, 31 Jahre alt, mit Kind, wünscht ehrlichen Mann zwecks baldiger Eheschließung kennen zu lernen. Anshr. in der Verw. d. »M. Z.« 577-12

Zahnstein

entsteht durch Speichelabsonderungen, vermengt mit Speiseresten, abgestorbenen Schleimhautteilchen usw. Er sitzt in erster Linie gegenüber den Ausgängen der Speicheldrüsen. Es ist sehr wichtig, die Zähne regelmäßig durch einen Zahnarzt oder Dentisten untersuchen und den Zahnstein entfernen zu lassen. Verlangen Sie kostenlos die Aufklärungsschrift »Gesundheit ist kein Zufall!« von d. Chlorodont-Fabrik, Dresden N. 6.

Chlorodont

weist den Weg zur richtigen Zahnpflege

Funde - Verluste

Aktentasche von Tüffer bis Windischfeistritz verloren gegangen. Der Herr aus Grubel wird ersucht gegen gute Belohnung selbst an B.B.C., Windischfeistritz zu senden. 580-13

In Georgenberg am Postamt ist eine Brieftasche mit einem größeren Geldbetrag sowie ein Jagdschein, Mitgliedskarte des Steirischen Heimatbundes Nr. 13901, Wehrmannschaftspäß, Kulturbundlegit, Kohlenkarte, Eisenchein, lautend auf den Namen Midill Franz, Gastwirt, Marburg-Drauweiler, abhanden gekommen. Der Zustandebringer der Tasche bekommt eine gute Belohnung. Nähere Auskünfte bitte an den Gendarmerieposten Georgenberg oder direkt an den Eigentümer. 570-13

Leset und verbreitet den

„STAJERSKI GOSPODAR“

NEUES Pulver für den Wuchs und für die Mastung der Schweine

REDIN

mit garantiertem Erfolg

ZENTRALDROGERIE EMIL IDOR
86 Marburg / Drau, Herrengasse 33

Lehrjunge

für Gemischtwarenhandlung gesund und anständig wird sofort aufgenommen. Kost und Wohnung im Hause. Anzufragen beim Hans Meke, Gemischtwarenhandlung, Polstrau. 581

Landwirte Achtung!

Kohlensäurer Kalk, Stückerkalk und Löschkalk für Düngezwecke jede Menge äußerst günstig lieferbar:

LEDERER & MELLIKER
vorm. Chemindustrie

Marburg/Drau, Tegethoffstraße 44

15. und 16. Oktober
Ziehung 1. Klasse der

10. Deutschen Reichslotterie

WESIACK

Staatliche Lotterie-Einnahme
Marburg - Drau, Herreng. 25
Fernruf 20-97

-----/8 zu 3.— RM je Klasse
-----/4 zu 6.— RM je Klasse
-----/2 zu 12.— RM je Klasse
-----/1 zu 24.— RM je Klasse

Name:

Anschrift:

Ausschneiden und einsenden!

Verschiedenes

Mein Sohn (14 Jahre alt) ist am 5. August beim Baden in der Drau ertrunken. Die Finder der Leiche werden gebeten, gegen Belohnung sofort den Fundort an Ludwig Gupfleitner, Marburg/Drau, Hubertusgasse 13 (Drauweiler) oder dem nächsten Gendarmerieposten bekanntzugeben. 578-14

Prothesen jeder Art — Leder — Leichtmetall — Holz — orthopädische Apparate, Leibbinden, Gummistrümpfe, Bruchbänder erzeugt und liefert das führende Fachgeschäft F. EGGER, Bandagen und Orthopädie. Lieferant sämtlicher Krankenanstalten und Sozialinstitute Marburg/Dr., Mellingnerstraße 3 Achtung! Modellabnahmen für Prothesen und orthopädische Apparate finden wegen Personalmangel in Marburg jeden Freitag ganztägig statt 14

BURG-LICHTSPIELE

MARBURG (Drau), BURGPLATZ 1

HANS MOSER,
GISA WURM,
THEODOR DANEGGER,
LIZZI HOLZSCHU,

in dem gefühl- und humorvollem Lebensbild:

Das Ferienkind

Für Jugendliche zugelassen!

Bandagen aller Art, sowie Prothesen erzeugt die altbekannte Firma FRANZ BELA, Bandagist, Marburg/Drau, Herrengasse 5. 237-14

Werbet für
das Deutsche
Rote Kreuz!

Danksagung

In tiefer Ergriffenheit über die vielen Beweise herzlicher Anteilnahme anlässlich des Hinscheidens meines unvergeßlichen Gatten, Vaters, Bruders, Sohnes und Schwagers, des Herrn Franz Schitek, sowie für das zahlreiche ehrende Geleite und die vielen schönen Kranz- und Blumenspenden sage ich auf diesem Wege herzlichsten Dank.

Luttenberg, den 8. August 1943

Sophie Schitek, Gattin,
und alle übrigen Verwandten.

Im Kampf gegen den Weltfeind Bolschewismus fiel unser lieber Junge, Schütze

Otmar Schober

nördlich von Orel. Kaum 19 Jahre alt, und schon schläft er den ewigen Schlaf am Heldenfriedhof von Snamenskoje. 259

Rogais 28 bei Marburg/Drau, im August 1943.

Die tieftrauernden Hinterbliebenen.

Unendlich schwer traf uns die erschütternde Nachricht, daß unser innigstgeliebter Sohn und Bruder

Felix Bohintz

Oberschütze bei einem Gebirgsjägerregiment,

einer schweren Verwundung, die er bei den blutigen Abwehrkämpfen im Osten erhalten hat, am 13. Juli 1943, im blühenden Alter von 21 Jahren erlegen ist.

Unser liebster, teuerster, von seinen Freunden vermister sonniger Junge, gab sein Leben für unseren Führer und Großdeutschland, seinem Fahnenhelden gemäß, fern seiner geliebten Heimat und liegt im fernen Grabe auf dem Heldenfriedhofe südlich des Ilmensees.

Marburg/Drau, am 5. August 1943.

In stolzer tiefer Trauer: 572

Phillip und Maria Bohintz Eltern; Gabriele und Phillip, Schwester und Bruder, sowie alle übrigen Verwandten und Freunde.